

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
ІНЖЕНЕРНОГО, АВТОМАТИЧНОГО І ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

НУБІП України

УДК 631.371:621.31

ПОГОДЖЕНО
Директор ННІ енергетики,
автоматики і енергозбереження
КАПЛУН В.В.
проф., д.т.н.
(підпис)

« ____ » 2022 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри
електротехніки, електромеханіки та
електротехнологій
ОКУШКО О.В.
доц., к.т.н.
(підпис)

« ____ » 2022 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛИФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: **«РОЗРОБЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО
ЕЛЕКТРООБЛАДНАННЯ ДЛЯ ДОЗУВАННЯ ГРУБИХ КОРМІВ У
КОРМОЩЕХУ ФЕРМИ ВРХ НА 800 ГОЛІВ»**

НУБІП України

Спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Освітня програма Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

НУБІП України

Гарант освітньої програми
К.т.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)
Керівник магістерської роботи
К.т.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

Савченко В.В.
(ПІБ)
Синявський О.Ю.
(ПІБ)

Виконав
НУБІП України
Київ - 2022

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІНГЕНЕРГЕТИКИ, АВТОМАТИКИ І ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
електротехніки, електромеханіки та
електротехнологій

НУБіП України

к.т.н., доц.

(підпись)

Окушко О.В.

2021 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТУ

Кириленку Вадиму Леонідовичу

Спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Освітня програма Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «Розроблення та дослідження
автоматизованого електрообладнання для дозування грубих кормів у кормоцеху ферми
ВРХ на 800 голів»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 08.12.2021 № 206б/С”

Термін подання завершеної роботи на кафедру 05.11.2022

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи:

«Правила узгоджування електроустановок»; «Правила технічної експлуатації
електроустановок споживачів»; «Правила безпечної експлуатації електроустановок
споживачів»; матеріали практики

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Характеристика.
2. Технологія.
3. Електротехнічне обладнання.
4. Розробка дозування грубих кормів.
5. Організація.
6. Охорона праці.
7. Техніко-економічна оцінка інженерних рішень.

Дата видачі завдання 08.12.2021 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

Синявський О. Ю.

(підпись) (ПІБ)

Завдання прийняв до виконання

(підпись)

Кириленко В.Л.

(підпись) (ПІБ)

НУБіП України

НУБІП України

РЕФЕРАТ

Мета дослідження – технічні процеси в цеху відгодівлі тваринницької ферми.

Мета дослідження – розробити та обґрунтувати параметри системи

електрообладнання тваринництва на тваринницькій фермі, що забезпечує ефективність технічних процесів та зниження енергоємності продукції.

Методи та обладнання дослідження: методи моделювання, методи математичної статистики та ін.; застосування сучасних приладів і методів вимірювань та обробки їх результатів за допомогою персональних комп’ютерів, амперметрів, вольтметрів.

За результатами огляду годівниці тваринницької ферми підбрано технічне та електрообладнання для заготівлі кормів, вентиляції та водопостачання годівниці, а також розрахунок освітлення.

Проведено розрахунок електромережі 0,38 кВ та визначено потужність підстанції 10/0,4 кВ. Розроблено заходи з монтажу, налагодження та експлуатації електрообладнання, обґрутовано структуру електротехнічної служби та

визначено її чисельність, складено графіки технічного обслуговування та поточного ремонту електрообладнання. Розглянуто питання пожежної безпеки та пожежної безпеки в кормовому стілі тваринницької ферми.

Функціонально забезпечена схема системи автоматизованого електрообладнання дозування подрібнених грубих кормів у відгодівельний комплекс, підбрано електрообладнання. Провести дослідження ультразвукового витратоміра грубих кормів.

Сфера використання – тваринництво.

Ключові слова: технологія електропостачання, якість електричної енергії, відхилення напруги, технічні характеристики робочих машин

НУБІП України

ЗМІСТ

НУБІП України

НУБІП України

Вибір обладнання кормоцеху

Шибка! Закладка не определена.

Вентиляції кормоцеху

НУБІП України

Шибка! Закладка не определена.

Водопостачання кормоцеху

НУБІП України

3.1 Обґрунтування та вибір силового електрообладнання для технологічних

процесів кормоцеху ВРХ

НУБІП України

Шибка! Закладка не определена.

3.3 Вибір апаратів керування та захисту

НУБІП України

Шибка! Закладка не определена.

Всвітлення кормоцеху

НУБІП України

Шибка! Закладка не определена.

електричних навантажень, вибір джерела живлення і розрахунок зовнішньої мережі 0, 38кВ

НУБІП України

шибка! Закладка не определена.

Р

О 4.1 Значення підвищення точності дозування грубих кормів

З

НУБІП України

шибка! Закладка не определена.

4

Л 4.4 Розробка регульованого електро привода дозатора грубих кормів

Р

НУБІП України

шибка! Закладка не определена.

РОЗДІЛ 5 ОРГАНІЗАЦІЯ МОНТАЖУ, НАЛАГОДЖЕННЯ І ТЕХНІЧНОЇ

Р

Е 5.2 Розрахунок затрат праці на проведення технічного обслуговування та

К

НУБІП України

шибка! Закладка не определена.

А

5.3 Планування робіт технічного обслуговування і поточного ремонту

енергетичного обладнання

В

5.4 Організація обліку і раціонального використання електричної енергії

М

Н 5.5 Планування робіт з підтримки та обслуговування обладнання

І

НУБІП України

шибка! Закладка не определена.

В

6.1 Аналіз умов праці на підприємстві і визначення категорій виробництв,

в приміщень та класів виробничих зон

А

6.2 Визначення критичності обладнання

Н

6.3 Визначення критичності обладнання

Г

6.4 Визначення критичності обладнання

Р

6.3 Розрахунок індивідуальних засобів захисту

НУБІП України

6

6.4 Блискавко захист

НУБІП України

РОЗДІЛ 7 ТЕХНИКО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ

А

НУБІП України

М

НУБІП України

В

НУБІП України

Р

НУБІП України

Х

НУБІП України

Я

Т

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

НУБІП України

P – потужність;

n – частота;

ω – швидкість;

ω₀ – синхронна швидкість;

M – момент;

μ – кратність;

S – ковзання двигуна;

T – температура;

НУБІП України

Fr – продуктивність вентилятора;

I – сила струму;

U – напруга;

W – вологість корму;

Φ – світловий потік;

НУБІП України

$S_{\text{розд}}$ – максимальне розрахункове навантаження на ділянці лінії;

R – опір;

x – реактивний опір;

cosφ – коефіцієнт потужності.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Сільське господарство є однією з основних сфер матеріального виробництва, має важливе значення в забезпеченні населення продовольством і сировиною для промисловості. У світі спостерігається постійне зростання виробництва сільськогосподарської продукції, але це стосується насамперед економічно розвинених країн. У Східній Європі є всі передумови для налагодження прибуткового виробництва молока.

У країнах, що розвиваються, сільське господарство не може прогодувати населення. Це пояснюється тим, що внаслідок ряду соціально-політичних

факторів науково-технічна революція ще мало вплинула на сільське господарство економічно слаборозвинутих країн [1].

В Україні таємний дефіцит молочної продукції, ресурси та можливості наших виробників не використовуються на повну. У всьому світі молочне

скотарство є прибутковим бізнесом. У нашій країні, яка має значну місткість ринку, сприятливі природно-кліматичні умови, значні площі сільськогосподарських угідь, недостатню пропозицію, цей бізнес є збитковим. Проте світовий досвід показує, що розвивати молочний бізнес можна і потрібно.

Переважаючою галуззю тваринництва є тваринництво, яке спеціалізується на вирощуванні великої рогатої худоби для отримання молока, яловичини та шкір. Тваринництво практикується в усьому світі і відіграє важливу роль в економіці багатьох країн [2].

Останнім часом у структурі виробництва продукції тваринництва держави відбулися кардинальні зміни, що свідчить про переход аграрного сектора України на ринкові відносини. Ці зміни проявляються в тому, що більшість основних видів продукції тваринництва нині виробляється в особистих, у тому числі фермерських, господарствах.

Різке падіння промислової та сільськогосподарської продукції, зменшення пропозиції кормів та інші фактори спричинили кризу в молочній промисловості та інших галузях тваринництва. Це призвело до значного

зменшення поголів'я великої рогатої худоби та зниження рівня молочної продуктивності. У нинішніх умовах колгоспи вживають необхідних заходів для збільшення виробництва продукції тваринництва за рахунок мінімальних витрат праці, кормів і засобів. Для цього є великі можливості. Необхідно вміло використовувати досягнення науки і техніки та передовий виробничий досвід

[3]
Розкрити генетичний потенціал, закладений у тварин, неможливо без систематичного застосування досягнень зоотехнії та ветеринарії, без належної організації роботи з годівлі, утримання та догляду, без використання прогресивних форм організації праці.

Основним напрямом у розвитку тваринництва є його інтенсифікація. Ефективність інтенсифікації полягає в реалізації наступних шляхів розвитку:

- Повна реалізація та підвищення генетичного потенціалу тваринництва.
- Рясне, біологічно повноцінне годування тварин.
- Збір достатньої кількості якісних кормів.
- Застосування раціональних технологій.

Сучасна ситуація в молочному скотарстві України вимагає нових підходів до вирішення проблем цієї галузі. Стало зрозуміло, що для виходу галузі з кризи та підвищення ефективності необхідно створювати нові спеціалізовані молочні ферми, які забезпечують молокопереробні підприємства високоякісною сировиною. Ця вимога є особливо актуальною у зв'язку з вступом України до Світової організації торгівлі [4].

Створення сучасних молочних ферм може здійснюватися двома шляхами: шляхом реконструкції існуючих тваринницьких приміщень, які на сьогодні не використовуються у зв'язку зі зменшенням поголів'я великої рогатої худоби, та шляхом будівництва нових ферм. Але і в першому, і в другому випадку виробництво має базуватися на новій високоефективній ресурсозберігаючій технології, яка забезпечує виробництво молока високої якості та його високу рентабельність, у великих спеціалізованих господарствах і фермах ефективніше

використовуються машини, спрошується організація годівлі та утримання тварин різних виробничих груп, підвищується продуктивність праці. За промислової технології виробництва, що передбачає комплексну механізацію та

часткову автоматизацію виробничих процесів, створюються великі комплекси з виробництва молока та яловичини, а також спеціалізовані ферми з інтенсивного

вирошування та відгодівлі молодняку великої рогатої худоби [5].

Концентрація тваринництва зумовлює потребу у внутрішньопромисловій спеціалізації: організації спеціалізованих господарств і ферм з виробництва молока, вирощування замінного молодняку, відтворення, розведення та

відгодівлі великої рогатої худоби м'ясного напряму. Крім спеціалізованих господарств, існують також господарства, що завершили оборот стада, де створюються спеціалізовані ферми.

Визначальною причиною підвищення собівартості продукції

тваринництва є висока вартість кормів, нераціональне їх використання та незбалансованість кормових сумішей. Ефективність технічних систем

приготування повнораціонних кормових сумішей в основному залежить від технології, кількості компонентів у суміші та їх фізичних властивостей.

У процесі складання раціонів та обґрунтування технології приготування

кормів встановлюються принципи ресурсо- та енергозбереження при приготуванні кормів. Вихідним є раціон, який визначає структуру кормової суміші. Наприклад, оптимізація раціону для лінійних корів, який має бути

збалансований за 24 показниками, в кінцевому підсумку призводить до добудови кормоцеху та мінімально можливої кількості верстатів. Але енергозберігаюча

політика повинна, перш за все, вести до адекватного енергозбереження.

При цьому, враховуючи умови отримання продукції за найнижчою ціною, необхідна цілеспрямована комплексна розробка технологічних процесів та їх технічне забезпечення [6].

Досвід експлуатації яких технологічних ліній показує, що чим менше машин на лінії, тим енергоефективніше та надійніше вона працює, що в свою чергу знижує собівартість продукції тваринництва.

У зв'язку з цим порушується проблема збільшення в структурі кормового раціону великої рогатої худоби питомої ваги крупних кормів (використання побічної продукції - сіна у великих кількостях і не має широкого застосування) і неподрібненого сухого зерна і насіння. то пророщене зерно дуже актуальне [7].

Методи та обладнання дослідження: моделювання, методи математичної

статистики та ін.; застосування сучасних пристрій та методів вимірювання та обробки їх результатів за допомогою ЕОМ.

Захистила магістерську роботу:

1. Система технічного оснащення комбікормового господарства.

2. Система автоматизованого електрообладнання комбікормового цеху тваринницької ферми.

3. Будова та параметри системи з автоматизованим електрообладнанням дозування подрібнених грубих кормів.

4. Заходи щодо експлуатації електрообладнання, безпеки праці, енергозбереження на комбікормових заводах і тваринницьких фермах.

У магістерській роботі обрано технічне та електрообладнання відгодівельного цеху великої рогатої худоби, розглянуто питання

електропостачання, експлуатації електрообладнання та безпеки праці у

відгодівельному цеху, обґрутовано структуру та параметри системи автоматизованого електродозувального обладнання . грубих кормів наведено техніко-економічні показники використання розробленого автоматизованого

електрообладнання на відгодівлі великої рогатої худоби.

Структура та обсяг роботи: Робота складається зі вступу та семи розділів.

Розміщено на 97 аркушах друкованого тексту, у тому числі 24 таблиці, використано 18 зображень та 26 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1 Виробничо-господарська характеристика

НВК «Лука» знаходиться в с. Луги Малинського р-ну Житомирської обл.

Господарство розташоване за 74 км від районного центру та за 88 км від обласного центру м. Житомир.

Клімат в області помірно теплий з не дуже жарким літом і прохолодною зимою. Ґрунти торфово-підзолисті, місцями чорноземи. Середньорічна кількість

опадів становить 700 мм з нерівномірним місячним розподілом. Середньорічна температура повітря +1 °C. Найнижча температура січня лютого -25 °C, найвища червня-липня +30 °C.

Напрямок господарства — рослинництво і тваринництво.

На території НВК «Лука» діє вігодівельний комплекс на 2 тис. голів ВРХ.

Також у господарстві є дві тракторні бригади.

Економічні показники по господарству наведені в таблиці 1.1 – 1.5.

Таблиця 1.1

Земельні площи господарства

Категорія земель	Площа, га
Господарство має всього землі сільськогосподарських угідь	4437
З них: ріллі	3407
сіножатей	3079
пасовищ	353,3
ставків та водойм	5070,3
	5,4

Таблиця 5.3

Площі насівів, урожайність, валовий збір продукції рослинництва			
Культури	Площа, га	Урожайність, ц/га	Валовий збір, ц
Озимі зернові	5330	38,6	37753
Ярі та зернові	830	34,7	30354
Цукрові буряки	380	335	85500
Картопля	534	55,7	6906,8
Овочі	55	65,3	978
Кормові культури			
з них:			
кукурудза на силос	380	335,9	85843
кормові			
коренеплоди	40	305,4	8356

Таблиця 5.3

Перелік сільськогосподарських машин	
Найменування	Кількість
Трактори	8
Вантажні автомобілі	6
Зернозбиральні комбайни	3
Косарки	4
Картоплекомбайни	3
Зерноочисні машини	3
Сівалки	4
Плуги тракторні	50
Культиватори	8
Розкидачі мінеральних добрив	3
Машини для внесення органічних добрив	3

Таблиця 5.4

Назва	Одиниця виміру	Кількість	Поголів'я тварин в господарстві
			Молочне стадо корів
Молодняк і доросла худоба на відгодівлі	голів	939	
Свині	голів	500	

Таблиця 5.5

Назва	Одиниця виміру	Продуктивність тварин	Продуктивність тварин
			Середньорічний удій від 5 корови
Середньодобовий приріст: ВРХ	г	640	
Вихід телят на 500 корів	голів	96	

1.2 Стан електрифікації СВК «Луки»

На території господарства розташовані дві підстанції 10/0,4 кВ потужністю 160 кВА. Немає резерву потужності.

ПЛ 0,4 кВ на залізобетонних опорах з алюмінієвими проводами А16, А25, А35, А50, А70. Усі трансформаторні підстанції 10/0,4 кВ, ЛЕП 0,4 кВ знаходяться на балансі РЕМ. Ферма має 105 електродвигунів загальною потужністю 710 кВт, 6 теплових агрегатів потужністю 200 кВт, електроосвітлювальні установки потужністю 180 кВт, інше обладнання потужністю 200 кВт.

Протяжність ліній високої напруги 10 кВ становить 8 км, 0,4 кВ - 14 км. Стан електрифікації НВК «Лукас» оцінюється як задовільний. Проте було відмічено ряд істотних недоліків. У господарстві використовується велика

кількість застарілого електрообладнання, що призводить до перебоїв з електропостачанням та виходу обладнання з ладу, багато обладнання простоює. В електромережах та освітлювальних мережах використовується старе електрообладнання, яке не відповідає вимогам якості освітлення та енергозбереження. Крім того, існує ризик ураження електричним струмом при певних установках. Відсутній належний захист, що пов'язано з браком коштів у господарстві.

1.3. Характеристика об'єкта проектування

Багато кормів витрачається на молочних фермах на 400...1200 голів і відгодівлі на 1000...3000 голів молодняку. Добовий обсяг заготовлених кормів 40...50 т, продуктивність 14...18 т/год.

Комплекс машин і обладнання потокових ліній комбікормового цеху забезпечує широку механізацію і автоматизацію всіх потокових ліній приготування кормосумішей. Управління обладнанням кормосховища здійснюється оператором з пульта, який знаходиться в окремому приміщенні, де розташовані щити живлення та освітлення. Кількість обслуговуючого персоналу

- 3 особи. Усі робочі машини приводяться в рух електродвигунами. На складі комбікормів, крім основного приміщення та диспетчерської, є приміщення для іншого обслуговуючого персоналу та запас інвентарю.

Основною складовою комбікормового заводу є потокова технологічна лінія.

Кількість таких рядів визначається кількістю видів кормів, що переробляються.

Набір машин у потоковій технологічній лінії для даного поголів'я та сфери використання визначає технічну схему комбікормового заводу.

НУБІЙ України

РОЗДІЛ 2

ТЕХНОЛОГІЧНА ЧАСТИНА

Найважливішою умовою успішного розвитку тваринництва є створення міцної кормової бази, у зв'язку з чим велике значення надається кормовиробництву.

Велике значення має раціональне використання кормів. Чим вища ефективність корму, тим більше він відповідає потребам тварин за фізико-механічними властивостями та поживністю [8].

Кормовий цех сільськогосподарського підприємства призначений для приготування вологих багатокомпонентних кормових сумішей безпосередньо перед згодовуванням ними тваринам. Кормовий цех – об'єкт кормової зони; обладнання його потокових технологічних ліній пристосоване до блокування з механізмами випорожнення сховищ коренебульбоплодів і концентрованих кормів. Планування і структура кормоцеху залежить від виду тварин, розмірів ферм і особливостей приготування кормів.

Технологічні лінії комбікормового заводу для тваринництва включають машини та обладнання для переробки та транспортування сіна, силосу, коренеплодів, комбікормів, приготування поживних розчинів, змішування (з повторним подрібненням) і подачі вологих багатокомпонентних кормових сумішей. Склад потокових ліній для приготування кормосумішів залежить від кормових рационів тварин, заданої номенклатури кормоцеху. Виходячи з необхідних добових обсягів кормосумішів розроблено декілька комплектів машин та обладнання для кормоцехів тваринницьких ферм: АПК-10А (продуктивністю 2-15 т/год), КОРК-15 та КОРК-15А (10-15 т/год), КОРК-5 (3-8 т/год), КЦК-5-3 (25-30 т/год) [9].

При використанні кормів часто виникають значні надлишкові витрати на одиницю приросту маси тварини через низьку ефективність технології годівлі.

Роздільне згодовування сочевитих, грубоїх і концентрованих кормів призводить до того, що найбільш «смачні» (концентрати, буряки, хороші трави) тварини поїдають повністю, інші з низькими смаковими якостями (солома, трубий силос)

дише частково, а решта є відходами.

Однією з основних умов раціонального використання кормів є збалансованість раціонів за основними поживними речовинами, протеїнами,

макро- і мікроелементами, вітамінами. Найбільш ефективними в цьому сенсі є повнораціонні кормові суміші. Такі кормові суміші використовуються в

комплектах обладнання промисловості, комбікормових цехів, наприклад: КОРК-15, КОРК-15А, КОРК-5, КІЦК-5-3, КІЦО-20 та ін. можна приготувати. Численні

дослідження показують, що обладнання в них використовується з низькою ефективністю внаслідок недостатнього організаційно-технологічного та

технологічного характеру: зупинка кормоцехів і ліній у літо-пасовищний період, низька надійність окремих вузлів і механізмів спричиняють зупинка

техніки взимку - стійловий період і як наслідок порушення режиму годівлі тварин.

Створюючи запас пресованих повнораціонних комбікормових сумішей, можна уникнути збоїв у режимі годівлі тварин у разі поломки обладнання

кормосховища. Водночас виробництво пресованих кормових сумішей дозволяє: зменшити втрати поживних речовин і каротину при збиранні та зберіганні;

зменшити механічні втрати при навантажувально-розвантажувальних роботах,

транспортуванні, роздачі та годівлі тварин; більш економне використання складів, тарі та автотранспорту; зниження трудовитрат за рахунок комплексної

механізації та автоматизації вантажно-розвантажувальних процесів; покращити якість підготовки кормів до згодовування.

На сьогоднішній день для виробництва пресованих кормових сумішей використовують ОГМ-0,8А, ОГМ-0,8Б, ОГМ-1,5, ОПК-2 та ін. Існує багато

різних технологічних ліній і апаратів, але ці технологічні лінії здійснюють процес пресування попередньо підсушеного високотемпературним способом (в

апаратах типу АВМ-1,5; АВМ-0,65 та ін.) скошувати траву або траву. Ці

установки АВМ споживають близько 350-400 кг дизельного палива на 1 т сухої маси. Самі преси громіздкі, споживають метал і потребують великої кількості

електроенергії, крім того, процес отримання пресованих кормових сумішей

нестабільний, залежить від багатьох технологічних факторів і вимагає ретельного налаштування обладнання. У той же час дослідження показали, що деякі незамінні амінокислоти,

Встановлено, що найбільш ефективним пресованим кормом для великої рогатої худоби є не гранули, а кормові суміші, що складаються з різних

компонентів у вигляді брикетів, оскільки гранули порушують роботу рубця, що призводить до зниження продуктивності. Це вищевикладене свідчить про необхідність теоретичного та експериментального дослідження процесу

пресування кормових сумішей, розробки конструкції пристрою, що дозволяє отримувати пресовані кормові суміші без початкового, активного сушіння та кондіціонування в агрегатах типу АВМ, та обґрунтування його параметрів з найменшими енерговитратами на сам процес пресування.

Кормовий цех з обладнанням КОРК-15 призначений для приготування багатокомпонентних вологих кормових сумішей, до складу яких входить солома (розсипом, в тюках або рулонах), солома або силос, коренеплоди, концентрати, патока і розчин сечовини.

Технологічна схема комбікормового цеху включає такі потокові лінії: приймання, попереднього укусу та дозованої видачі сіна; прийом і дозування подачі силосу або сіна; прийом і дозування концентратів; приймання, промивання, подрібнення та дозування коренеплодів; приготування та дозування добавок і поживних розчинів; змішування, подрібнення та подавання готових вологих багатокомпонентних кормових сумішей. Кормонакопичувач з

обладнанням КОРК-15 працює наступним чином. З відвалу солома вивантажується в лоток, звідти надходить на живильний конвеєр, який вивантажує рулони або тюки і подає їх через подрібнювальні збивачки на конвеєр конвеєра, звідки маса рухається в кормолодрібнювач. Так само силос із самоскида висипається в лоток, потім надходить на конвеєр і через пальцеві

збивачі подається на конвеєр тонкого дозування, а потім по лінії збору на конвеєр подрібнювача-zmішувача. Корнеплоди доставляються на полігон пересувними транспортними засобами або стаціонарними конвеєрами з кормосховища,

сполученого з кормосховищем, на конвеєр, звідки направляються в каменедробарку, де очищаються від домішок і подрібнюються. будь-який розмір, який ви хочете. Далі коренеплоди надходять у бункер-дозатор соковитого корму, а потім на конвеєр збірної лінії. З комбікормового заводу чи інших місць виробництва концентровані корми доставляються в комбікормовий цех навантажувачем ЗСК-10 і вивантажуються в бункери-дозатори, звідки шнековим конвеєром подаються на конвеєр. Коренеплоди доставляються на полігон пересувними транспортними засобами або стаціонарними конвеєрами з корнесховища, сполученого з кормосховищем, на конвеєр, звідки направляються в каменедробарку, де очищаються від домішок і подрібнюються. будь-який розмір, який ви хочете. Далі коренеплоди надходять у бункер-дозатор соковитого корму, а потім на конвеєр збірної лінії. З комбікормового заводу чи інших місць виробництва концентровані корми доставляються в комбікормовий цех навантажувачем ЗСК-10 і вивантажуються в бункери-дозатори, звідки шнековим конвеєром подаються на конвеєр. Коренеплоди доставляються на полігон пересувними транспортними засобами або стаціонарними конвеєрами з корнесховища, сполученого з кормосховищем, на конвеєр, звідки направляються в каменедробарку, де очищаються від домішок і подрібнюються. будь-який розмір, який ви хочете. Далі коренеплоди надходять у бункер-дозатор соковитого корму, а потім на конвеєр збірної лінії. З комбікормового заводу чи інших місць виробництва концентровані корми доставляються в комбікормовий цех навантажувачем ЗСК-10 і вивантажуються в бункери-дозатори, звідки шнековим конвеєром подаються на конвеєр. там його очищають від домішок і подрібнюють. будь-який розмір, який ви хочете. Далі коренеплоди надходять у бункер-дозатор соковитого корму, а потім на конвеєр збірної лінії. З комбікормового заводу чи інших місць виробництва концентровані корми доставляються в комбікормовий цех навантажувачем ЗСК-10 і вивантажуються в бункери-дозатори, звідки шнековим конвеєром подаються на конвеєр. там його очищають від домішок і подрібнюють. будь-який розмір, який ви хочете. Далі коренеплоди надходять у бункер-дозатор соковитого корму, а потім на конвеєр

збірної лінії. З комбікормового заводу чи інших місць виробництва концентровані корми доставляються в комбікормовий цех навантажувачем ЗСК-10 і завантажуються в бункери-дозатори, звідки шнековим конвеєром подаються на конвеєр.

В якості збагачувальних добавок використовують водний розчин патоки і сечовини. Приготування водного розчину карбаміду, підігрів патоки та дозування обох компонентів здійснюють спеціальним обладнанням, а поживний розчин вводять у кормову суміш через форсунки кормозмішувача-змішувача. Всі компоненти раціону пошарово завантажуються на конвеєр збірної лінії і надходять у комбікормовий завод-змішувач для змішування, кращого подрібнення та збагачення розчинів. Готова суміш скребковим конвеєром виводиться на живильники. Управління виробничими лініями комбікормового заводу здійснюється оператором через пульт управління. Продуктивність виробничих ліній комбікормового заводу (т/год): лінії соломи до 3; соломи або силосу 4,5-0,5; концентрованих кормів 0,2-0,4; до 5 коренеплодів; лінії змішування 10-5. Установлена потужність електродвигунів 112,3-31,2 кВт. Обслуговуючий персонал 2-3 людини в зміну. Технологічне обладнання КОРК-15 розміщене в одноповерховій збірній залізобетонній будівлі, до складу якої входять цех приготування кормових сумішей, відділення прийому стеблових кормів, коренесклад місткістю до 1000 тонн, станція технічного обслуговування, операціорська, гарячі стоянки для автотранспорту [10].

Зараз також широко використовується годівниця M-Rol. Кормовий цех M-Rol призначений для приготування кормів і концентратів, що використовуються в тваринництві, для різних груп тварин, до складу якого входить кормозмішувач об'ємом від 1840 л до 3430 л. (1000-2000 тонн), всмоктуюча молоткова дробарка з електронним ваговим дозатором потужністю від 11 до 22 кВт і автономною пам'яттю, що дозволяє автоматизувати процес подрібнення зерна і завантаження змішувача усі визначені пропорції кормової суміші [11].

2.1 Технологія приготування кормів у кормоцеху ферми ВРХ

Комбікормовий завод «Подільськ-4» призначений для приготування подрібнених кормових сумішей із соломи та інших грубих кормів, силосу, концентрованих кормів і розчинених у воді мікроелементів для ферми 500-800 голів. Основною машиною комбікормового цеху є апарат АПК-10, за допомогою якого відбувається одночасне змішування і подрібнення первинних компонентів.

Кормовий цех має наступні технологічні лінії: грубих кормів і силосу, концентратів, розчинів, подрібнення кормів, змішування і зливу готової кормосуміші.

Лінія грубих кормів і силосу складається з пересувної годівниці, обладнаної електроприводом. Комбікорм і силос. Одночасно солому та силос висипають у багатошаровий дозатор (солома внизу, силос зверху) і подають разом для подрібнення та змішування.

Лінія подачі концентрату включає кормовий резервуар і стаканчик-дозатор, який регулює продуктивність лінії. Також є можливість регулювати подачу концентрованих кормів зміною швидкості розвантажувального шнека відходів Б-6 (без розподільника). Для цього шуруповерт оснащений триступінчастими шківами діаметром 275, 225 і 175 мм. Дляожної з цих передач визначається продуктивність. Залежно від необхідної продуктивності

(відповідно до району) клинову канавку вставляють в один із лазів шківа.

Лінія розчину складається з проточного змішувача і резервуара, в якому встановлена установка АПК-10. Розчин може подаватися безпосередньо від змішувача СМ-1,7 до комбікормового заводу-zmішувача, а також через бак.

Продуктивність лінії регулюється вентилем.

Лінія подрібнення, змішування і видачі готової комбікормової суміші включає установку АПК-10 з резервуаром для відстоювання забрудненої води, насосом для перекачування забрудненої води і подачі відстояної води, похилим конвеєром для зливу і горизонтальним стрічковим конвеєром [9]. Шнекова

шайба установки АПК-10 оснащена електродвигуном постійного струму потужністю 1,5 кВт, який живиться від мережі постійного струму через випрямляч з регулятором напруги. Дозволяє змінювати швидкість обертання

шнека від 0,5 до 5 об/хв шляхом зміни напруги від 40 до 230 Ва. При цьому продуктивність мийки шнека коливається від 0,9 до 8,5 т/год. Також є можливість регулювати подачу коренеплодів шляхом зміни швидкості обертання мийного шнека за допомогою змінних шківів управління.

Технологічний процес приготування кормосуміші здійснюють у такому порядку. Зібрана солома одночасно подрібнюється вилковою машиною ФН-1,2 завантажується в причепи трактора 2ПТС-4-887А, обладнані сіткою ємністю 700-900 кг, які доставляються біля силосних траншей або в спустошену частину котловану. . силосну траншею і туди розвантажується. Якщо солому під час збирання подрібнюють зернозбиральним комбайном, то для завантаження її зі штабелів замість збиральної машини «ФН-1,2» використовують навантажувач із кришкою. Подрібнене сіно (250-400 кг) завантажується в кормороздавач КТУ-10 завантажувачем ковпаків ПЕ-0,8. Потім навантажувач і годівниця рухаються і поверх сіна завантажується 2 тонни силосу (підходить до стелажа).

Завантажений соломою та силосом годівниця доставляється в коміжкормосховище і встановлюється на приймальний конвеєр агрегату АГ-10 через приймальне вікно.

Мікродобавки або водорозчинні рідкі компоненти завантажуються в ємність або змішувач установки АПК-10, звідки самопливом через регулюючий клапан надходять в камеру дроблення. Необхідне співвідношення компонентів кормової суміші досягається регулюванням продуктивності основних компонентів, а також регулюванням їх кількості при завантаженні соломи та силосу в кормороздавач. У подрібнювачі-кормозмішувачі апарату весь корм подрібнюється лопатями і молотками дробильного барабана і одночасно перемішується. Готову кормосуміш відкидають лопатями через дефлектор на похилий конвеєр, який спрямовує масу в кормороздавач або електрокормороздавачі [11].

Для розрахунку технологічних ліній приготування кормів необхідно знати їх необхідну кількість, разову і добову норми. У таблиці 1 наведено приблизний раціон тварин:

Таблиця №1

Добовий раціон корови з удоюм 14 кг, на годову добу.	
Стерн	Кількість
Солома саферс	1,50
сіно	5,00
Кукурудзяний силос	25,00
кормовий буряк	10,00
патока	0,50
овес	0,90
ячмінь	0,60
горох	0,30
сіль	0,91
динатрію фосфат	1,78

Добова потреба в кормах (Gday) визначається за формулого

$$G_{day} = \sum G_i \cdot m_i \text{, кг/добу,}$$

де G_i - добові витрати i -го корму, кг.

де m_i - кількість тварин в i -ї групі, гол.
 g_i - швидкість викиду i -ї приманки на 1 руку, i -та група, кг.

Знайдемо добові витрати всіх видів кормів на одну худобу, кг:

$$G \text{ солома } 250 * 5,5 = 1375 \text{ кг;}$$

$G \text{ силос } = 250 * 25 = 6250 \text{ кг;}$

$G \text{ моласи } = 250 * 0,5 = 125 \text{ кг;}$

$G_k / k = 250 * 10 = 2500 \text{ кг}$

Добова потреба в кормах становила:

$$\text{Гдень} = 1375 + 6250 + 125 + 2500 = 10250 \text{ кг/день}$$

Розрахунок технологічної лінії завантаження та живлення. Технологічний процес приготування кормів починається із завантаження їх у транспортні засоби

та транспортування їх із складу кормів у кормоцех. Засіб завантаження підбирають залежно від виду корму. Для цього використовують причепи,

годівниці, легкові та іноді вантажні автомобілі.

Від місткості кузова залежить продуктивність автомобіля.

Транспортні відстані та швидкості визначаються за формулою:

$$Q_{tz} = \frac{V_k * E * P}{T_c}, \text{ кг/год,}$$

НУБІП України

де V_k – місткість тіла, м³;
 E - коефіцієнт наповнення тіла (0,75-0,85);
 P - масова щільність корму, кг/м³ (див. додаток Ревенко);
 T_c – час одного транспортного циклу, год.

У даному прикладі ми використовували навантажувач ГК-5-Б з об'ємом

НУБІП України

кузова 11 м³.
Час одного транспортного циклу (T_c) подає:

$T_c = T_n + T_{tr} + T_v + T_{xx}$, год,

НУБІП України

де $M_{стар}$ – час завантаження, год;
 T_{tr} - час транспортування вантажу, год;

телебачення – час розряду, год;

Дякую- вільний час, год

НУБІП України

Час завантаження ($M_{стар}$, з) визначається за формулою:
 $V_k * E * P$

$T_n = \dots$, h,

НУБІП України

де Q_p – продуктивність навантажувача в даному виді кормів, кг/год.

Час транспортування вантажу (T_{tr} , год) визначається:

НУБІП України

$T_{dg} = \frac{S}{V_t}$, h,
VR

НУБІП України

де S – відстань транспортування приманки, км;
 V_t – швидкість автомобіля з вантажем (< 5-20 км/год для тягачів).

Оскільки вивантаження приманки механізоване, час вивантаження (T_B)

становить близько 10-15% від часу завантаження.

НУБІП України

$$TV = (0,1 - 0,15) \text{ тн, год}$$

Час у дорозі без навантаження (Xxx), год:

НУБІП України

$$T_{xx} = \frac{\text{с}}{\text{км/год.}}, \text{год},$$

Vxx

НУБІП України

де Vxx - середня швидкість холостого ходу агрегату (для тракторів - 20-25

км/год.)

При розрахунку кількості автотранспорту необхідно враховувати, що час доставки кормів обмежений і не перевищує 1-2 годин. При цьому кількість

транспортних засобів для перевезення одного виду кормів (Ntr) становить:

НУБІП України

$$Ntr = \frac{\text{---}}{\text{---}},$$

НУБІП України

де Gki - кількість i-го виду корму, що передається, кг.

НУБІП України

де D_i - кількість днів, протягом яких i-й корм збирається в

кормосховищі.

У цей час виникає потреба в доставці сіна, соломи та силосу, оскільки

НУБІП України

сховище концентрованих кормів з'єднане з кормосховищем, а зерновий корм через шнек подається безпосередньо в кормосховище. Для вивезення силосу використовується навантажувач кorenopлодів ПСК-5А, обладнаний фрезерними

барабанами, які зрізають корм. ГК-5Б кріпиться до причепа трактора, об'єм кузова 11 м³. Визначасмо продуктивність такого роздуму:

НУБІП України

$$11 * 0,75 * 600$$

Тр \u043d ----- \u043d 1 година,

5000

НУБІП України

п'ятнадцять

$$T_{15} \u043d ----- \u043d 0,1 години,$$

двадцять

$$TV \u043d 0,15 * 1 \u043d 0,15 години,$$

НУБІП України

1,5

$$T_{xx} = ----- = 0,06 години,$$

25

$$TC \u043d 1 + 0,1 + 0,15 + 0,06 \u043d 1,31,$$

$$11 * 0,75 * 600$$

$$Q_{tz} = ----- = 3779 \text{ кг}$$

Тепер можна розрахувати кількість необхідних навантажувачів:

12500

НУБІП України

Nr = ----- = 2.

$$3779 * 1,31$$

Для даної ферми на 500 голів молочної худоби закуповувати два

навантажувачі недоцільно, тому один силосонавантажувач повинен працювати 4

рази на день (2 рази годування) для забезпечення подачі корму. Один рейс

триватиме 1,31 ч. Для перевезення сіна та соломи доцільно використовувати

навантажувач ПС-Ф-5, який призначений для вивантаження грубих кормів із

тюків та завантаження їх у транспортні засоби.

Тепер можна розрахувати кількість необхідних навантажувачів:

НУБІП України

$$11 * 0,75 * 600$$

Tr \u043d ----- \u043d 1 година,

5000

п'ятнадцять
 $T_{tr} = 0,03d + 0,1 \text{ години},$
 двадцять
 $TV = 0,15 * 0,1 + 0,02 \text{ години},$

1.5

$T_{xx} = \frac{0,06}{25} = 0,0024 \text{ години},$
 $T_c = 0,1 + 0,1 + 0,02 + 0,06 = 0,28,$
 $11 * 0,75 * 50$

$Qtz = \frac{1473}{0,28} = 5260 \text{ кг.}$
 Для даної ферми на 250 голів дійного стада недопоміжно купувати 5260 навантажувачів, тому для забезпечення кормопостачання потрібні два силосонавантажувачі, щоб здійснювати 3 виїзди на день.

$N_{tr} = \frac{1473}{0,28} = 6.$

За результатами розрахунків можна зробити висновок, що для своєчасної

доставки кормів комбікормовий склад господарство повинно мати один навантажувач для силосу та 6 навантажувачів для сіна. Після доставки корму на комбікормовий цех він вивантажується самоскидом у відповідні бункери, а потім відправляється на переробку та змішування.

Розрахунок ліній виробництва кормів

Для розрахунку ліній виробництва кормів необхідно визначити добову потребу в кормах у господарстві, а також разовий запас кормів. Технологічну продуктивність кормоцеху визначають з урахуванням разової подачі кормів у господарство та часу, що відводиться на приготування кормів відповідно до розпорядку дня у господарстві.

Грац

НУБІП України

де Грац - добова подача кормової суміші, кг;

Тп - час, відведений на приготування разової порції кормів за розпорядком

НУБІП України

дня в господарстві, год.

Грац $\text{Gday} * \beta$, кг,

НУБІП України

де β -кофіцієнт, що враховує кількість годувань тварин за 2 годівлі = 0,5 і в 3 рази $\beta = 0,4$.

НУБІП України

Q_{cc}

$Q_{cc} = \dots$,

НУБІП України

де η -кофіцієнт витрат часу, що враховує витрати часу на

обслуговування машин, їх налагодження ($\eta = 0,35 - 0,5$ - для ліній короткочасної роботи).

НУБІП України

Розрахунок технологічних ліній комбікормового цеху розраховується з урахуванням способу змішування інгредієнтів. Враховуючи те, що в

Грац $20500 * 0,5 \text{ кг.}$

НУБІП України

Таким чином, необхідна технологічна продуктивність:

10250

НУБІІ України

Осн = $\frac{10250}{\text{один}} \text{ кг/год.}$

Технологічна продуктивність комбікормового цеху необхідна для підбору обладнання:

10250

Осс = $\frac{20500}{0,5} \text{ кг/год.}$

Тому оптимальним для використання в даному проекті є комплект

обладнання комбікормового цеху КОРК-5 продуктивністю 5 тонн комбікормової продукції на годину. Детальна схема роботи цього комбікормового заводу наведена в додатку Б.

НУБІІ України

Технологічні розрахунки технологічних кормороздавальних ліній

Одним із трудомістких процесів у тваринницьких господарствах є процес роздачі кормів тваринам, на який припадає до 40% витрат праці на догляд за тваринами. Від своєчасної роздачі і одноразової дози залежить регламентація всіх зоотехнічних операцій з тваринами.

НУБІІ України

З метою механізації цього процесу використовуються різні

кормороздавачі, кормороздавачі - змішувачі, кормозмішувачі - подрібнювачі - роздавачі та ін. Годівниця виконує дві операції - транспортує корм від пункту навантаження до пункту роздачі і рівномірно розподіляє його по фронту живлення шляхом подачі чергової порції, що дорівнює технологічній нормі.

НУБІІ України

Вибір засобу роздачі кормів і продуктивність його роботи залежить від складу кормів, способу годівлі, типу тваринницьких приміщень, розмірів ферм тощо. Такі приміщення повинні відповісти певним зоотехнічним технологічним вимогам.

НУБІІ України

Відповідно до зоотехнічних вимог пересувна годівниця повинна забезпечувати роздачу корму в одному приміщенні до 30 хв. Найпростішою схемою є використання пересувної причіпної годівниці, яка поєднує в собі процес транспортування та роздачі кормів тваринам.

Технологічний розрахунок пересувного живильника

При роздаванні корів з пересувними годівницями необхідно визначити їхню пропускну здатність, тривалість одного рейсу (циклу) і загальну кількість годівниць для ферми.

Вантажопідйомність пересувної годівниці (Qтр – кількість корму, яку можна доставити і роздати тваринам за один прийом) визначають за формулою:

НУБІП України

$$Q_{tr} = V_b * \beta_r * \rho,$$

де V_b - місткість живильного бункера, м³ (7-9);

β_r – коефіцієнт заповнення бункера (0,8-1,0);

ρ – об'ємна маса корму, кг/м³ (230 кг/м³).

Кількість циклів (i_c), які фідер може зробити в годиннику розподілу,

розраховується за формулою:

НУБІП України

$$i_c = \frac{T_{tr}}{T_c}$$

де T_{tr} – час, відведений на роздачу кормів (згідно з режимом дня на фермі), год;

T_c – час, необхідний для використання одного рейсу або циклу розподілу, год.

За зоотехнічними вимогами час, відведений на роздачу корму, не повинен перевищувати 1,5-2 години. У великих фермах і на комплексах застосовують комбінований графік годівлі тварин. У цьому випадку допустимий час (T_{tr}) можна збільшити до 4-6 годин.

Тривалість циклу розподілу (ТЦ) визначається як сума часу, витраченого на окремі операції всього циклу.

НУБІП України

$$T_c = t_x + t_m + t_p * K_0, h,$$

НУБІП України

де K_0 – примусова зупинка, поворот і т.д. – коефіцієнт, що враховує час, витрачений на $(K_0 = 1,1-1,2)$.

Час транспортування порожньої годівниці (Tx) до місця завантаження кормом визначається за формулою:

НУБІП України

$T_x = \frac{S}{V_x}$, годинник,

Vx

НУБІП України

де S – середня відстань від тваринницького приміщення до місця завантаження кормів, км;

Vx транспортна швидкість порожнього живильника, км/год.

Час завантаження порожнього живильника (Tz) розраховується за

НУБІП України

$T_z = \frac{Q}{V_x}$, годин,

НУБІП України

де Q – продуктивність навантажувача, кг/год.

Час транспортування завантаженої годівниці до пункту кормороздачі (Tm),

НУБІП України

де V_m – транспортна швидкість завантаженого живильника, км/год;

НУБІП України

Період роздачі кормів (Tr) дорівнює:

сек

НУБІП України

Tr = ----- годин,
Vр

де Sn - довжина тваринницького приміщення, км;

Vр - швидкість руху годівниці під час роздачі корму, (5 км/год).

НУБІП України

Необхідна продуктивність живильника (Op) наступна:

$$Q_p = 1000 * G_x * V_p, \text{ кг/год},$$

НУБІП України

де Vр - швидкість агрегату при роздачі корму, км/год.

Форма роздачі корму в г (кг / м) в годівниці розраховується за формуллю:

$$G_v * K$$

$$G = -----, \text{ кг/м},$$

НУБІП України

де Gw - кормова забезпеченість на голову (залежно від раціону та кратності годівлі), кг/год;

K - раптова мінливість годівлі (K = 1, при зв'язці, K = 2-3, при вільному

НУБІП України

утриманні худоби);

В - ширина фронту годівлі (для дорослої худоби - 0,8-1,0 м).

Загальна кількість поїздок для годівлі всіх тварин (Із) залежить від кількості корму, що роздається тваринам, і:

НУБІП України

Гран

Трек = -----.

гр

НУБІП України

У цьому випадку необхідна кількість годівниць (Pr) на фермі становить:

Від мене

НУБІП України

Pr \u0003d ---- число.
Він

де Ік - кількість циклів, які годівниця може використовувати за одну годину роздачі корму;

НУБІП України

Trage - загальна кількість прогонів для годування всіх тварин
Отриманий результат округлюють і приймають за норму для даного господарства, худоби, способу утримання, типу годівлі.

Даним документом пропонується використання пересувної годівниці КТУ-10-А, яка подає подрібнений корм до годівниць одночасно з обох сторін.
Розраховуємо вантажопідйомність КТУ-10-А:
 $S_p = 7 * 1 * 230 = 1610 \text{ кг.}$

НУБІП України

Час транспортування порожнього живильника до місця завантаження:

 $T_c = \frac{0,2}{25} = 0,01 \text{ год.}$

Час, необхідний для завантаження:

1610 рік

НУБІП України

$T_z = \frac{0,2}{6400} = 0,01 \text{ год.}$

Час транспортування завантаженої годівниці до пункту кормороздачі:

0,2

НУБІП України

$T_n = \frac{0,2}{6400} = 0,01 \text{ год.}$

двацять
Час, необхідний для роздачі корму:

 $0,072$

$T_p = \frac{0,072}{5} = 0,01 \text{ год, } S_n = 72 \text{ м (0,072 км).}$

НУБІП України

Таким чином, тривалість одного циклу годування:

 $T_c = (0,01 + 0,2 + 0,01 + 0,01) * 1,1 = 0,3 \text{ години.}$

Тепер обчиємо кількість циклів, які годівниця може виконати.
Необхідна продуктивність живильника:
0,5
Іс \u003d ----- \u003d 2.

0,3
29*2
Швидкість роздачі корму:
один
Г = 58 кг.
 $Q_p = 1000 * 58 * 5 = 290000 \text{ кг} / \text{год} = 290 \text{ т} / \text{год.}$

Загальна кількість протонів для роздачі корму всім тваринам:
10250
Трек = 6 прїздок
1610 рік

Необхідна кількість годівниць на фермі:
6
Пр = --- = 3 од.
2

Тому для певної кількості кормів для даного господарства необхідно 3
корми марки КТУ 10-А.
Кількість корму для 1-ї годівни (Грац, кг) визначають за формулою:
Грац \u003d m * Q, кг,

де m – загальна кількість тварин, голів у господарстві.
Таким чином, кількість комбікорму на один корм становить 29000 кг.

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 3

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНА ЧАСТИНА

3. Розрахунок внутрішніх навантажень

3.1 Розрахунок системи вентиляції та опалення з підбором обладнання

Вентиляція - це організований повітрообмін, при якому з приміщення частково або повністю видається запилене, загазоване або перегріте повітря, замінене свіжим чистим повітрям. Повітвообмін є найважливішим фактором регуляції мікроклімату. Однак надмірний повітвообмін викликає протяги і

збільшує втрати тепла. У приміщеннях кормосховища слід забезпечити триразовий повітвообмін.

Визначимо кількість повітря, що забезпечує повітвообмін тричі за формулою [1-3]:

$$Q_{\text{возд.}} = V \cdot k \quad (3.1)$$

де V - об'єм приміщення, м³,

k - кратність повітвообміну, $k = 0,3$.

$$Q_{\text{возд.}} = 1200 \cdot 3 = 3600 \text{ м}^3 / \text{ч}$$

Приймасмо припливно-витяжну установку DVS RIS 5000-1G W для опалення та вентиляції.

Таблиця 3.1- Технічні характеристики кондиціонера DVS RIS 5000-1G

Максимальна подача повітря взимку, м ³ /год (включно)	5000
Кількість проточно-витяжних пристрій в комплекті	3
Встановлена потужність, кВт	33
Маса установки, кг	315

НУБІП України

Кількість установок на основі отриманого обсягу
 $n = \frac{5000}{3600} = 1$ встановити.

3.3 Розрахунок потреби в кормах

Маса одного виду корму за максимальною добовою нормою на одну

тварину, кг. Зимова діста [1-3]

Види тварин	Назви ікін							
солова	соло	соло	силос	соло	Коріння	концентра	сіль	Без молока / жиру
ма	ма			ма	ня	ти	ь	
корови	чотирі		двадцять	3	6,5		0,0	-
	и						6	
Бики	5	вісім	33	3	чотирі	один	0,0	-
теліць	3	6	п'ятнадцять	3	3,5	один	0,0	-
			ть				5	
телят	0,5	-	3	-	0,3	0,5	-	5/4

Розрахувати добову витрату кожного виду корму взимку:

$$\text{Рдень} = a_1 \cdot m_1 + a_3 \cdot m_3 + \dots + a_n \cdot m_n \text{ кг}, \quad (3.3)$$

де $a_1, a_3, \dots, a_n$ – маса виду корму за максимальною добовою нормою на тварину, кг

$m_1, m_3, \dots, m_n$ – кількість тварин у групі, які отримують однакову норму корму.

$$\text{Сіно: Рдень} = 4 \cdot 338 + 5 \cdot 3 + 3 \cdot 110 + 0,5 \cdot 60 = 913 + 10 + 330 + 30 = 1383 \text{ кг};$$

$$\text{Випас: Рдень} = 8 \cdot 3 + 6 \cdot 110 = 16 + 660 = 676 \text{ кг};$$

НУБІЙ України

Силос: Рдень=30•338+33•3+15•110+3•60=4560+44+1650+180=6374 кг;

Солома: Рдень=3•338+3•3+3•110=456+4+330=680 кг;

Коренеплоди: Рдоб=6•338+4•3+3,5•110+0,3•60=1368+8+385+18=1779 кг;

Концентрати: Рдоб=3•338+1•3+1•110+0,5•60=456+3+110+30=598 кг;

Сіль кухонна: Рдоб=0,06•338+0,06•3+0,05•110=13,7+0,18+5,5=19,3 кг;

Молоко: Рдень=5•60=300 кг;

Назад: Рдень=4•60=340 кг;

НУБІЙ України

3.3 Розрахунок потреб води та пари

Витрати води і пари на переробку 1 кг корму та інші господарські потреби. [1-3]

НУБІЙ України

№ п/п	Тип операції	Витрата води, л	Споживання пари, кг
один	Промивання пропарювання коренеплодів	1 0,1-0,8	0,15-0,30
2	Зволоження винарівування подрібненої соломи	та 1,0-1,5	0,30-0,35
3	Випарений кормовий концентрат	1,0-1,5	0,30-0,35
четири	Виробництво пари на 1 кг	1,1-1,3	-
5	Прачльні машини та обладнання на 1 машину в день	та п'ятдесят	-
6	Прибирання підлоги, за 1 м ² в день	3,0-5,0	-

7 вісім	На ферму потрібен працівник	1	35,0-65,0	-	оо
	На інші побутові потреби, на добу	100			

Н Середньодобове споживання води на фермі розраховується за формулою:

$$Q = X q \times m,$$

Н де q – середньодобова витрата води одним споживачем (л/добу), m – кількість кожного виду споживачів.

$$Q = 60 \text{ л / добу} \times 400 \text{ (велика рогата худоба)} + 33371 \text{ л / добу} + 35 \text{ л / добу} \times 6 \text{ (робітники)} = 56431 \text{ л.}$$

Н Максимальна добова витрата води на фермі розраховується за формулою:

$$Q_{\max} = Q \times K_1,$$

Н де K_1 – коефіцієнт добової нерівномірності водоспоживання, що дорівнює 1,3.

$$Q_{\max} = 56431 \text{ л} \times 1,3 = 73347,3 \text{ л.}$$

Максимальна годинна витрата води розраховується за формулою:

Н $Q_{\max} \times k_3 / 34 = 73347,3 / 34 = 2113 \text{ л або } 6,1 \text{ т / год. (} k_3 = 3).$

Н Звідси визначається з водопідйомним обладнанням - підійде відцентровий пластинчастий насос ЗК-6 (продуктивність 3 ... 10 м³ / год, потужність 3 кВт, висота всмоктування 5,7 - 5,8 м). Воду беруть з озера.

НУБІЙ України

Добова потреба кормосховища у воді визначається як сума норм витрати води в кормосховищі та витрат на виконання окремих операцій:

$$G_{day} = G_{cold} + G_{hot} \quad (3.3)$$

НУБІЙ України

Добова потреба в холодній воді визначається:

$$G_{cold} = b_{k1} \cdot g_1 + b_{k3} \cdot g_3 + \dots + b_{kn} \cdot g_n \quad (3.4)$$

НУБІЙ України

де $b_{k1}, b_{k3}, \dots, b_{kn}$ – кількість однотипних кормів, що обробляються на даній технологічній операції, кг;
 $g_1, g_3, \dots, g_n$ – норма витрати води на обробку корму, л/кг.

$$G_{cold} = 1779 \cdot 0,5 + 680 \cdot 1,3 + 598 \cdot 1,3 + 13410 \cdot 1,1 + 1 \cdot 50 + 3 \cdot 300 + 1 \cdot 60 + 100 = 889,5 + 884 + 777,4 + 13651 + 50 + 900 + 60 + 1010 = 17 л . .$$

НУБІЙ України

Гарячу воду отримують з водонагрівачів при температурі 90–95°C, однак для різних операцій приготування корму потрібна вода різної температури.

Потреба в гарячій воді визначається наступним виразом:

НУБІЙ України

$$G_{hot} = \frac{\sum [G_1(C_1 - C_{xop}) + G_2(C_2 - C_{xop}) + \dots + G_n(C_n - C_{xop})]}{C_{xop} - C_{xol}} \quad (3.5)$$

де $G_1, G_3, \dots, G_n$ – добова витрата води певної температури на технологічні та господарсько-побутові потреби, м³;

НУБІЙ України

$C_1, C_3, \dots, C_n$ – необхідна температура змішування води, °С;
 C_{xol}, C_{xop} – середня температура відповідно холодної і теплої води.

$$G_{hot} = \frac{\sum [889,5(80 - 10) + 884(85 - 10) + 777,4(80 - 10) + 13651(85 - 10) + 50(60 - 10) + 900(40 - 10) + 60(40 - 10) + 100(45 - 10)]}{80 - 10}$$

НУБІЙ України

$$G_{hot} = \frac{62265 + 66300 + 54418 + 1023825 + 2500 + 27000 + 1800 + 3500}{80 - 10}$$

НУБІП України

$$G_{cop} = \frac{1241608}{83} = 14959,1$$

$$G_{sym} = 17311,9 + 14959,1 = 32271$$

Визначимо годинну витрату води кормовою установкою з урахуванням

погодинного коефіцієнта нерівності ($b = 3 \dots 4$) за формулою:

НУБІП України

$$C_p = \frac{G_{sym}}{t} \cdot \delta$$

де t – добова тривалість роботи комбікормового заводу, год.

НУБІП України

$$C_p = \frac{2352,8}{7} \cdot 3 = 1008,3 \text{ л}$$

Добову витрату пари для кормосховища можна визначити за формулою:

НУБІП України

$$P_{day} = \frac{R_{uk} \cdot Q + R_{w} \cdot G_{hor}}{Q} \cdot (3,7)$$

де R_{uk} - питома витрата пари на одиницю маси корму, кг/кг;

Q - маса переробленого корму, кг;

R_w - питома витрата пари на одиницю маси холодної водопровідної

води, кг/кг;

G_{hor} - добова кількість гарячої води, кг,

$$\text{Рдень} = 0,30 \cdot 1779 + 0,35 \cdot 680 + 0,35 \cdot 598 + 0,30 \cdot 14959,1 = 355,8 + 338 + 149,5 + 3991,8 = 3735,13 \text{ л}$$

НУБІП України

3.4 Розрахунок освітленості кормоцеху

Освітленість є одним з найважливіших параметрів мікроклімату. Від

рівня освітленості коефіцієнта пульсації світлового потоку залежить продуктивність і здоров'я працівників.

НУБІП України

Відповідно до СНиП 3305-95 ми приймаємо робоче загальне рівномірне освітлення. Робота виконується з такою ж точністю, нормована освітленість на висоті 0,8 м від підлоги Ен=75лк Н=41

Висота кімнати Н=6м.

Оскільки приміщення вологе та має хімічно агресивне середовище, ми

використовуємо лампу LSP15 зі ступенем захисту IP54 [1-4]

Приблизна висота освітлювального приладу.

Hp \u003d H-Hs-Hr.p \u003d 6-0-0,8 \u003d 5,3 м (3,8)

де Н - висота кімнати
Іс - крайня висота світильника, приймаємо рівною нулю, так як кріпильні кронштейни встановлюватися не будуть.

№ стор. - висота робочої поверхні.

Відстань між лампами:

$L=H_p \cdot \lambda_s = 5,3 \cdot 1,4 = 7,3$ м (3,9)

де λ_s – найвигідніша відстань освітлення між лампами з кривою сили

світла «D» $\lambda_s = 1,4$

Останні світильники встановимо на відстані $l_A = l_p = 0,3L = 0,3 \cdot 7,3 = 3,3$ м від стін.

Кількість послідовних матчів

$$N_{\text{св}} = \frac{A - 2l_A}{L} + 1 = \frac{20 - 2 \cdot 2,2}{7,3} + 1 = 3$$

де А - довжина кімнати

Кількість рядів світильників

НУБІП України

$$N_p = \frac{B - 2l_B}{L} + 1 = \frac{10 - 2 \cdot 2,2}{7,3} + 1 = 2 \quad (3.11)$$

де B - ширина кімнати

Визначте загальну кількість світильників у кімнаті:

НУБІП України

$$N_{\Sigma} = N_{\text{св}} \cdot N_p = 3 \cdot 2 = 6 \text{ ламп}$$

Визначимо фактичні відстані між послідовними лампами та рядами.

НУБІП України

$$L_A = \frac{A - 2l_A}{N_A} = \frac{20 - 2 \cdot 2,2}{3 - 1} = 7,8 \text{ м}$$

$$L_B = \frac{B - 2l_B}{N_B} = \frac{10 - 2 \cdot 2,2}{2 - 1} = 5,6 \text{ м}$$

НУБІП України

Розрахунок ведеться методом світлового потоку, т.к нормалізується горизонтальне освітлення, кімната зі світлими стінами, що не приховують предметів.

Індекс кімнати.

НУБІП України

$$\eta_p = \frac{A \cdot B}{H_p (A + B)} = \frac{20 \cdot 10}{5,2 \cdot (20 + 10)} = 1,5 \quad (3.13)$$

Відповідно до обраного освітлювача, показника кімнатності та коефіцієнтів відбиття закритих конструкцій ($\alpha_p = 30$ $\rho_c = 10$ $\rho_p = 10$) вибираємо коефіцієнт використання світлового потоку $\eta_H = 0,38$.

Світловий потік лампи.

НУБІП України

$$\Phi_{\text{расч.л.}} = \frac{E_n \cdot S \cdot K_3 \cdot Z}{N \cdot \eta_H} = \frac{75 \cdot 300 \cdot 1,3 \cdot 1,1}{9 \cdot 0,38} = 9407 \text{ дм}^2 \text{ (3.13)}$$

де, S - площа приміщення, m^2 , Номінальна освітленість, лк
 K_3 - коефіцієнт безпеки
 z - коефіцієнт нерівності ($z=1,1 \dots 1,3$ стор. 33 (44))
Світовий потік лампи.

$\Phi_l = \Phi_{рас.л.} / n_l = 9407 / 2 = 4703 \text{ лм (3,14)}$

де n_l - кількість цибулин в колбі.

Приймаємо лампу ЛД-80 з $F_k=4300 \text{ лм}$ $R_n=80 \text{ Вт}$
Відхилення світлового потоку
 $\Delta F = F_c - Fr / Fr \cdot 100\% = 4300 - 4703 / 4703 \cdot 100\% = -8\% (3,15)$

Відхилення світлового потоку знаходиться в межах $-10\% \dots +30\%$, і тому
остаточно приймаємо лампу ЛСП-15 з лампою ЛД-80.

3.5 Розрахунок мережі внутрішнього освітлення з підбором щитів і

обладнання

3.5.1 Схема освітлювальної мережі

Встановимо освітлювальне табло в кормоцеху. Освітлювальні прилади

діляться на 3 групи.

(Оскільки навантаження в групах однакове, розраховувати потужність і
струм будемо для однієї групи.)
Електроживлення кожної групи однофазне, використовується

трипровідна мережа ($I_{frab} + I_{0work} + I_{0protect}$). Дляожної групи

встановлюється однополюсний автоматичний вимикач. Вхідний автомат
триполюсний.

Напруга мережі: $U_\phi = 330 \text{ В}$

НУБІП України

3.5.3 Розрахунок навантажень
Кожна група освітлення має 3 лампи, в яких встановлено 3 лампи, тобто потужність групи:

$$P = 6 \cdot 80 = 480 \text{ Вт}$$

НУБІП України

3.5.3 Розрахунок струмів
Групові течії

НУБІП України

$I = \frac{P}{U_f \cdot \cos \phi} = \frac{480}{220 \cdot 0,9} = 2,4 \text{ A}$

Фазні струми:

Фаза А: 3,3 А

Фаза В: 3,3 А

Фаза С: 3,3 А

НУБІП України

Дисбаланс фазних навантажень: навантаження симетричне.

3.5.4 Вибір засобів захисту

НУБІП України

Для захисту світильників від короткого замикання приймаємо автоматичні вимикачі з регулюючим струмом.

$$I_{T.P.} = 1,25 \cdot I_H = 1,25 \cdot 2,4 = 3 \text{ A}$$

НУБІП України

Визначення струмів:
Група №1: $I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$

$$\text{Група №3: } I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$$

НУБІП України

Група №3: $I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$

Ми приймаємо штурмові гвинтівки АЕ 30 $I_{ном} = 3,2 \text{ АДЕ}$, $I_{T.P.} = 3,2 \text{ АДЕ}$.

Вибір машини введення:
 3-полюсний вхідний автомат, значення параметра струму
 тепловиділення: $I_{T.P.} = 5 \text{ A}$

Ми приймаємо автоматичний вимикач АЕ30 з номінальним струмом $I_{t.r} = 3,3 \text{ A}$. Ми встановимо один автоматичний вимикач АЕ30 для кожної лінії живлення (потрібно три автоматичних вимикача).

Вхідний автомат 3-полюсний, отримуємо значення параметра струму теплового розчіплювача: $I_{T.P.} = 5 \text{ A}$, так що через несправність в одній групі не спрацьовує ввідний вимикач, спрацьовує тільки вимикач тієї групи, в якій виникла несправність.

3.5.5 Вибір типу кабелю

Для проводки використовуємо кабель марки ВВГ, 3-жильний. Призначений для передачі та розподілу електричної енергії в стаціонарних установках. Кабель має мідні жили з ПВХ ізоляцією. Основні жилки мають різний колір. Ізольовані жили покриті полівінілхлоридом (ПВХ). Кабелі розраховані на роботу при номінальній змінній напрузі 660 В з частотою 50 Гц. Температура навколошнього середовища для алюмінієвого кабелю від -40 до +50°C, для мідного кабелю від -50 до +50°C; допускається робота на відкритому повітрі за умови захисту від сонячного випромінювання.

Визначення перерізу жил дроту:

Перетин жил розраховується в залежності від струму теплового розчіплювача автомата, що захищає цю лінію. Перетин необхідного дроту визначається допустимою теплотою (1.3 глави НУЕ). Знаходимо в НУЕ таблицю 1.3.4 для обраного типу кабелю (мідна жила, пластикова ізоляція, неброньований) і способу прокладки (відкритий кабель).

Група №: $I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$

НУБІП України
Група №3: $I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$
Група №3: $I_{T.P.} = 3,2 \text{ A}$
Вибір провідника для опалення здійснюється за умовою:

$$I_{don} \geq I_{T.P.}$$

НУБІП України
Встановіть розділ для груп №1-№3 $S = 0,5 \text{ mm}^2$
 $I_{don} = 11 \text{ A}$, за умови:

$$I_{don} \geq I_{T.P.} = 11 \geq 3,2 \text{ A}$$

НУБІП України
Але з урахуванням механічної міцності виберемо переріз струмопровідної жилы $S = 1,5 \text{ mm}^2$
Марка обраного кабелю, що з'єднує групи: ВВГЗХВ

3.5.6 Перевірка засобів захисту на надійність роботи

НУБІП України
Так як вся освітлювальна проводка виконується одним кабелем одного перетину і використовується переважна більшість однотипних автоматичних вимикачів, то досить розрахувати струм короткого замикання в районі найдальшого світильника групи № 1 для перевірки охорони на дійність твору.

Допустимі умови експлуатації:

НУБІП України

$$\frac{I_{K3}}{I_{nom.AB}} \geq n_{kz.don}$$

НУБІП України
 $n_{kz.don}$ - перевищення струму короткого замикання, оскільки захист здійснюється автоматичними вимикачами і приміщення не є

НУБІП України
вибухонебезпечним, то $n_{kz.don} \geq 3$.

НУБІП України

Струм короткого замикання: $I_{K3} = 1,15 \cdot \frac{0,9 \cdot U_\phi}{Z_{TP} + Z_{PL} + Z_{BP}}$, де

Z_{TP} - опір обмотки трансформатора

НУБІП України

Z_{PL} - опір лінії живлення

Z_{BP} - внутрішній опір проводу

Доступні умови:

1. Силовий трансформатор 400 кВА, з'єднання обмотки трикутник-зірка, $Z_{TP} = 18 \text{ Ом}$

2. Довжина лінії живлення $L_{PL} = 300 \text{ м}$, марка проводу А50, опір петлі фаза-нуль: $z_{y\vartheta} = 1,73 \text{ Ом/км}$

3. Довжина внутрішньої проводки $L_{BP} = 30 \text{ м}$, кабель марки ВВГ 3х1,5, опір шлейфу фаза-нуль: $z_{y\vartheta} = 15,1 \text{ Ом/км}$

Нарешті:

$Z_{TP} = 0,018 \text{ Ом}$

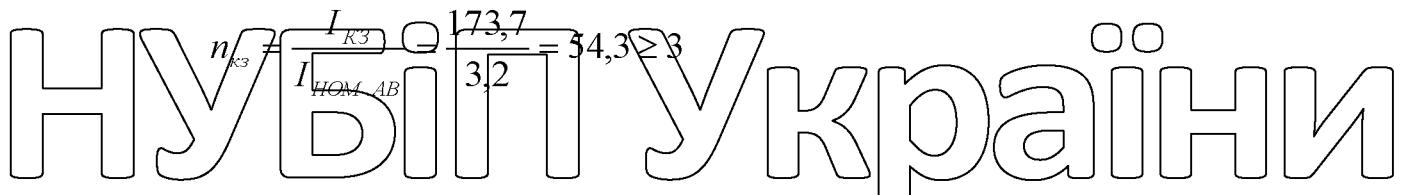
$Z_{PL} = L_{PL} \times z_{y\vartheta} = 0,300 \times 1,73 = 0,52 \text{ Ом}$

$Z_{BP} = L_{BP} \times z_{y\vartheta} = 0,03 \times 15,1 = 0,453 \text{ Ом}$

Струм короткого замикання: $I_{K3} = \frac{0,9 \cdot U_\phi}{1,15 \cdot (Z_{TP} + Z_{PL} + Z_{BP})} = \frac{0,9 \cdot 220}{1,15 \cdot (0,018 + 0,52 + 0,453)} = 173,7 \text{ А}$

Перевірте дійсність транзакції:

НУБІП України

Обраний автомат надійно захистить освітлювальний прилад від струмів короткого замикання.

НУБІП України

3.5.7 Вибір освітлювального щита
Тип освітлювального щита підбираємо виходячи з екологічних умов даного приміщення, кількості вихідних ліній і типу машин. Для цих умов підходить дисплей УАО 8503 зі ступенем захисту IP54, пристрій введення АЕ 30 ($I_{ном} = 5A$), АЕ 30 з автоматичними груновими вимикачами освітлення ($I_{ном} = 3,2A$) у кількості 3 од.

НУБІП України

3.6 Розрахунок електропривода шнекового конвеєра ТК-5
Розробляємо привід конвеєра ТК-5 для подачі дозатора. При виборі електродвигуна для горизонтального конвеєра на початку роботи визначають максимально можливе навантаження, а за умовами пуску знаходить достатній пусковий момент і потужність електродвигуна.
Зусилля шнека на холостому ході.

$$F_x = mgl \quad f_x = 8,8 \cdot 9,81 \cdot 0,5 = 6,9 \text{ кН}$$

НУБІП України

м- маса 1-метрового гвинта (m=8,8 с. 198 (1-1))
g- гравітаційне прискорення (g=9,81 с. 198 (1-1))
кофіцієнт тертя fx-скребків по брусках ($f_x = 0,5 \text{ с. } 198 \text{ (1-1)}$)
l- довжина вітру (l=400 стор. 97 (1-1))
Сила, яка використовується для подолання язопору тертя коренеплодів об стінки шнека при переміщенні коренеплодів мережі:

НУБІП України

$F_n = m_n \cdot g \cdot f_n = 1,5 \cdot 9,81 \cdot 0,97 = 14,3 \text{ кН}$

де m_n – маса коренеплодів на вантаж

НУБІП України

$m_n = \text{загальний} / z = 6/4 = 1,5$

тут m – загальний добовий урожай коренеплодів у кормоцеху

Оскільки було обрано 3 горизонтальних конвеєра, а загальна продуктивність у попередніх розрахунках становила 13 т, то на 1 конвеєр припадає 6 т коренеплодів на добу. Кількість коренеплодів, завантажених на $\frac{z}{\text{день}}$

НУБІП України

f_n -коєфіцієнт тертя кореневих рослин об дно брусків ($f_n = 0,97$ рядок 198 [l-1])

НУБІП України

$F_b = R_b \cdot f_n = 7,3 \cdot 0,97 = 7,1 \text{ кН}$

де R_b – тиск коренеплодів на бічні стінки шнека, прийнятий рівним 50%.

НУБІП України

$P_b = R_b \cdot f_n \cdot l = 7,1 \cdot 1,5 \cdot 9,81 \cdot 7,3 = 7,3 \text{ кН}$

Зусилля подолання опору засмиченню коренеплодів, що виникають між обрізками та решітками:

НУБІП України

$F_z = F_1 + F_2 + F_3 + F_4 = 160 + 15 + 0,46 \cdot 15 = 185,3 \text{ кН}$

Коли весь конвеєр завантажений, загальна максимальна сила, необхідна для переміщення коренеплодів у шнеку, становить:

НУБІП України

$F_{max} = F_n + F_b + F_z + F_x = 14,3 + 7,1 + 185,3 = 206,7 \text{ кН}$

Момент опору, приведений до валу двигуна при максимальному навантаженні:

НУБІП України

$M_{max} = F_{max} V / (\omega \eta_p) = 33400 \cdot 0,18 / (157 \cdot 0,75) = 51,3 \text{ Нм}$

де V – швидкість руху скребків горизонтального конвеєра, м/с ($V=0,18$ м/с (1-3))

Кутова швидкість ω -електродвигуна, для розрахунку беремо двигун з 3 парами полюсів.

Початковий момент від максимальної сили опору:

НУБІП України

$M_{t,pr} = 1,3 M_{max} = 1,3 \cdot 51,3 = 61,5 \text{ Нм}$

Необхідний крутний момент двигуна:

НУБІП України

$M \leq \mu M_{t,pr} / k^2 \leq 0,35 \cdot 61,5 / (1,35)^2 = 0,35 \cdot 34,9 \text{ Нм}$

де μ - кратний пусковий момент ($\mu = 3$ с. 199 (л-1) для електродвигунів до 10 кВт)

Необхідна потужність двигуна:

НУБІП України

$P \leq M \omega = 31,9 \cdot 157 \cdot 3500 \text{ Вт} \leq 3,5 \text{ кВт}$

Вибір мотор-редуктора

Швидкість приводного вала:

НУБІП України

$n = 60V/D = 60 \cdot 0,18 / 0,33 = 33,7 \text{ об/хв}$

де V – швидкість руху скребків горизонтального конвеєра, м/с

Діаметр D-зірки

НУБІП України

Розглядається коробка передач з двигуном з $n=1400$ об/хв
 Необхідне передавальне число:
 $i_{per}=n_d/n_v=1400/33,7=41,5$

Час роботи електроприводу 4,5 години на добу, при тихому безударному навантаженні.
 Коефіцієнт обслуговування:

$FS = f_v / f_a = 0,8 \cdot 1 - 0,8$
 де f_v - коефіцієнт, що залежить від характеру навантаження за часу роботи водія за добу (без навантаження без напруги і 5,6 годин роботи на добу,

$f_v = 0,8$ п.6 [1-3]

Вибираємо мотор-редуктор серії 7МЦЗ-130, $i_3=33$ об/хв $FS=1,1$ $i_{per}=46$
 Оснащений електродвигуном серії РА113М4 з $M_3=185$ Нм $P_n=4$ кВт
 $n=1400$ об/хв $\eta_n=85,5\%$ $K_{ip}=3,3$ $K_{imax}=3,9$ $I_p=9A$ $\cos\phi=0,84$, цей диск відповідає умові $FSat > F_{Scalc}$

Розрахунок електропривода похилого конвеєра.
 Потужність двигуна похилого конвеєра розраховується за формуллю

$$P = Q / 367 \eta_F (L f + h / \eta_T) = 5 / 367 \cdot 0,73 (15,7 \cdot 1,3 + 5,7 / 0,6) = 1,33,$$

де Q - продуктивність конвеєра, т/с
 η_F - ККД коробки передач ($\eta_F=0,73$ стор. 303 (1-3))
 L -горизонтальна складова шляху навантаження.

$L = l \cos\alpha = 16,9 \cos 30^\circ = 15,7$ м,
 де α - кут нахилу, l - довжина підйому, м, h - висота підйому, м.

$h=1 \sin\alpha=16,9 \sin 30^\circ=5 \text{ м}$
 f -кофіцієнт опору руху ($f=1,3$ с.303 (1-5))
 Вибір мотор-редуктора похилого конвеєра.

Швидкість приводного вала: $n=60 \text{ V/D}=60 \cdot 0,73/0,33=135 \text{ об/хв}$,

де V – швидкість скребків похилого конвеєра, м/с

Діаметр D -зірки
 Передбачається вибрати коробку передач з дзвінком $n=1400 \text{ об/жв}$.
 Необхідне передаточне число коробки передач:

$i_{per}=nd/nv=1400/135=10,3$
 Коефіцієнт навантаження електропривода похилого конвеєра:

електропривод працює при середньому навантаженні, тоді $f_v=1$ с.6 (1-5),
 кількість пусків за годину аналогічна приводу горизонтального конвеєра,

тому, $f_a=1 \text{ м}$.
 Оснащений електродвигуном RA90L4 з $n_3=138 \text{ об/хв}$ $F_S=3$ $n_{nom}=1410 \text{ об/хв}$ $\eta=78,5\%$ $\cos\phi=0,8$ $I_n=4A$ $K_{IP}=3,3$ $K_{Imax}=3,8$ $K_{IP}=5,5$, ця умова приводу для $FSat.>FScalc$ виконана.

3.7 Вибір ТП Розрахунок зовнішніх мереж

Розрахунок передбачуваних навантажень. Для проектування підстанції необхідно знати навантаження. Розрахункові навантаження ліній 10 кВ і трансформаторних підстанцій 10/0,4 визначаються щляхом підсумування максимальних навантажень, які отримують споживачі, з урахуванням коефіцієнта одночасності.

Таблиця 3.7.1 Установлена потужність споживачів.

Ім'я користувача	Встановлена потужність, кВт	Фактор синхронності
вуличне освітлення	13	один
Гараж	п'ятнадцять	0,7
КПП Венцен	десять	0,9
Вентиляційна точка	4,7	0,9
насосна станція	16,5	один
Добре бережіть	3,7	0,4
мистецтво		
магазин кормів	п'ятдесят	0,8
Адмінбудівля	35	0,6
Приміщення для корів	100,8	0,8
Водопідйомна установка	3	один

Визначаємо встановлену потужність споживачів з урахуванням

коєфіцієнта одночасності на добовому максимумі.

P=Rust Co Kd (3,37)

де Rust – встановлена потужність споживача, кВт

Кофактор синхронності

Kd - коєфіцієнт

ГАРАЖНА ПОТУЖНІСТЬ

Pg=15 0,6 0,8=7,3 кВт

Вентиляційна прохідність

Pv=10 0,8 0,8=6,4 кВт

Сила ветеринарного пункту

Pwe=10 0,3d 4,7 0,8 0,8=3,3 кВт

Сила мистецтва - це добре
 $P_{dA} = 16,5 \cdot 1 \cdot 0,8 = 13,3 \text{ кВт}$
 Ємність резервної художньої свердловини
 $P_{Ra} = 3,7 \cdot 0,3 \cdot 0,8 = 0,6 \text{ кВт}$

Потужність комбікормового заводу
 $P_f = 50 \cdot 0,9 \cdot 0,8 = 36 \text{ кВт}$
 Міцність робочого комплексу
 $P_{Rj} = 100,8 \cdot 0,7 \cdot 0,8 = 37 \text{ кВт}$

Загальне навантаження при добовому максимумі.

НУБіп України
 $P_d = \sum P = 7,3 + 6,4 + 3 + 13,3 + 0,6 + 36 + 37 + 37 + 33,4 + 31,6 = 184 \text{ кВт (3,38)}$

де ΣP – сума степенів

Повна потужність на денному максимумі
 НУБіп України
 $S_{\text{д}} / u003d R_d / \cos \phi \backslash u003d 184 / 0,8 \backslash u003d 330 \text{ кВА (3,39)}$

Визначаємо активну потужність споживачів на максимумі у вечірній

час.
 НУБіп України
 $P_v = I_{\text{ржка}} \cdot C_o \cdot K_v (3,30)$

НУБіп України

НУБіп України

де, Кв - коефіцієнт вечірнього максимуму Кв=0,7
НУБІП України
 вуличне освітлення
 $R_u = 134 \cdot 0,7 = 8,4 \text{ кВт}$

Емність резервної художньої свердловини

$P_{ra} = 3,7 \cdot 0,3 \cdot 0,8 = 0,6 \text{ кВт}$

Потужність комбікормового заводу
НУБІП України
 $P_f = 50 \cdot 0,9 \cdot 0,7 = 31,5 \text{ кВт}$

Спроможність адміністративної будівлі

$R_m = 35 \cdot 0,8 \cdot 0,7 = 19,6 \text{ кВт}$

Потужність котла
НУБІП України
 $P_k = 30 \cdot 0,9 \cdot 0,7 = 18,9 \text{ кВт}$

Максимальне вечірнє навантаження.

$P_v = 8,4 + 11,5 + 0,6 + 31,5 + 33,4 + 33,4 + 19,6 + 18,9 = 145,3 \text{ кВт}$

Повне вечірнє навантаження.

НУБІП України
 $S_v = P_v / \cos \phi = 145,3 / 0,8 = 181,6 \text{ кВА (3,31)}$

Силовий трансформатор підбираємо з урахуванням максимального

навантаження споживача, максимальне навантаження увійшло в добовий максимум і складо 330 кВА $P_d = 330 \text{ кВА} > P_v = 145,3 \text{ кВт}$, тому приймаємо з урахуванням силового трансформатора добовий максимум.

Трансформатор підбирається за коефіцієнтом

НУБІП України
 $S_n = S_{calc} (3,3)$
 де, S_n - номінальна потужність трансформатора, кВА

Розрахункова потужність, кВА

Вибираємо три силових трансформатора ТМ-350с $S_n = 350 \text{ кВА}$
НУБІП України
 $S_n = (3 \times 630) \text{ кВА} > S_{calc} = 1360 \text{ кВА}$

Умова виконана, тобто трансформатор підібрано правильно.

Таблиця 3.8.3-Технічні характеристики силового трансформатора.

типу	Сн, кВА	Напруга, кВ		Група з'єднання ланцюгів обмоток	Збитки, В		Uk.z %	Х.х. % в
		VN	НН		XX	Коротке замикання в В		
TM-	350	десять	0,4	U/Un-0	730	3650	4,5	3,85
	350		0,33					

Розрахунок лінії 0,4 кВ

Розрахунок ведеться методом економічних інтервалів, починаючи з найдальшого місця.

Розрахунок ділянки

Розрахунок струмів короткого замикання.

Розрахунок ведеться так званим вартісним методом, який використовується при розрахунку струмів короткого замикання (КЗ) з однією фазою напруги, а також в мережах напругою 380/330 В. В останньому випадку

враховують: активний і реактивний опір елементів схеми, опір комутаційних апаратів контактних поверхонь, опір основних елементів мережі, силових трансформаторів, ліній електропередач. Напруга, що подається на силовий трансформатор, вважається постійною і дорівнює номінальній напрузі.

Опір силового трансформатора 10/0,4 кВ:

$Z_{t \text{ sh.c.}} = U_{sh.c.} / I_{nom}^2 = (100 \cdot S_{nom.t.})^{1/2} / 4,5 \cdot 0,4^2 \cdot 10^3 = (100 \cdot 350)^{1/2} / 39 \text{ Ом}$

(3,33)

тут $U_{sh.c.}$ - напруга короткого замикання, в попередніх розрахунках був обраний силовий трансформатор з $U_{sh.c.} = 4,5\%$.
 $S_{nom.t.}$ - номінальна напруга з нижнього боку, кВ

Шном - номінальна потужність силового трансформатора, кВА
 Трифазний струм короткого замикання в точці К1
НУБІП України
 $I_{k1} = \frac{U_{nom}}{\sqrt{3} (Z_t + Z_a)} = \frac{400}{(1,73 (39 + 15))} = 4,71$ кА (3,34)

тут Z_a - опір контактних поверхонь комутаційних апаратів, прийнято рівним 15 Ом п.34 (І-7)

НУБІП України

Знаходимо опір першої лінії, що віходить повітряної лінії N1

індуктивність лінії
 $X_{hl} = \frac{X_0}{l} = \frac{0,35}{380} = 0,0009 \text{ Ом} / \text{м}$

НУБІП України

де, X_0 - індуктивний опір дроту, для дроту марки А-35 $X_0 = 0,35 \text{ Ом} / \text{м}$.

1 - довжина лінії, м
 опір лінії
НУБІП України

$R_l = \frac{R_o l}{380} = \frac{0,59 \cdot 1}{380} = 0,00155 \text{ Ом} / \text{м}$ (3,36)

де R_o - активний опір дроту, для дроту марки А-35 $R_o = 0,59 \text{ Ом} / \text{м}$.
 Результативний опір
НУБІП України

$$Z_{res} = \sqrt{(X_{hl})^2 + (R_l)^2} = \sqrt{(133)^2 + (333)^2} = 349 \text{ Ом} (3,37)$$

Опір другої лінії, що віходить, довжина лінії $l=80\text{м}$
 індуктивність лінії
НУБІП України

$$X_{hl} = 0,35 \cdot 80 = 28 \text{ Ом}$$

опір лінії
 $R_l = \frac{R_o l}{80} = \frac{0,59 \cdot 80}{80} = 0,59 \text{ Ом}$
 опір в результаті.
НУБІП України

$Z_{res} = \sqrt{(38)^2 + (68)^2} = 73,5 \text{ Ом}$

Опір третьої лінії, що відходить, довжина лінії $l = 130 \text{ м}$ індуктивне
і активне опори обраного проводу $X_{hl} = 0,35 \text{ Ом}$ та $R_{hl} = 0,59 \text{ Ом}$

стр 40 (л-7)

індуктивний опір лінії.

$X_{hl} = 0,35 \cdot 130 = 43 \text{ Ом}$
опір лінії

$R_l = 0,59 \cdot 130 = 70,8 \text{ Ом}$

Результатуючий опір

$Z_{res} = \sqrt{(43)^2 + (70,8)^2} = 83,3 \text{ Ом}$

Визначаємо струми КЗ в точці К1

Трифазний струм короткого замикання в точці К1

$I^{3k3} = \frac{U_{nom}}{\sqrt{3} (Z_t + Z_l)} = \frac{400}{\sqrt{3} (39 + 83,3)} = 0,61 \text{ кА}$

(3,38)

Двофазний струм короткого замикання

$I^{1k3} = \frac{0,87 I^{3k3}}{\sqrt{3}} = \frac{0,87 \cdot 0,61}{\sqrt{3}} = 0,53 \text{ кА}$

(3,39)

Однофазний струм короткого замикання

$I^{1k3} = \frac{U_f}{\sqrt{[(3(Rl))^2 + (3(Chl))^2] + 1 / 3 Z_{tr}}} = \frac{400}{\sqrt{[(3 \cdot 73,5)^2 + (3 \cdot 43)^2] + 104}} = 0,38 \text{ кА}$

де Z_{tr} – опір трансформатора, знижений до напруги 400В однофазним
коротким замиканням.

Розрахунок струмів короткого замикання в точці К3

Трифазний струм короткого замикання

$I^{3k3} = \frac{400}{\sqrt{3} (39 + 73,5)} = 3,3 \text{ кА}$

НУБІП України

Двофазний струм короткого замикання
 $I^2K3=0,87 \cdot 3,3 = 1,9 \text{ кА}$

Однофазний струм короткого замикання
 $I_k3=330/\sqrt{[(3(68)^2)+(3(38)^2)]+104}=1,1 \text{ кА}$

Розрахунок струмів короткого замикання в точці К4

НУБІП України

Трифазний струм короткого замикання
 $I^3s.c.=400/(1,73(39+83,3))=3 \text{ кА}$

Двофазний струм короткого замикання
 $I^2 K3=0,87 \cdot 3=1,7 \text{ кА}$

НУБІП України

Однофазний струм короткого замикання
 $I_k4=330/\sqrt{[(3(70,8)^2)+(3(43)^2)]+104}=1 \text{ кА}$

Вибір обладнання живильної підстанції.

Вибір автоматичних вимикачів на відхідних лініях.

НУБІП України

Автоматичні вимикачі призначені для автоматичного роз'єднання електричних ланцюгів при коротких замиканнях або ненормальних режимах роботи, а також для частого спрацьовування і відключення. Автоматичні вимикачі вибираються відповідно до наступних умов.

НУБІП України

Un.a - номінальна напруга машини
 $In.a > In.c (3,40)$
 $V.p. > K.n.t. Iраб$

$I_{prem.failure} \geq I_{sh.c.}$

НУБІП України

де, Un.a - номінальна напруга машини
 ун.у. - номінальна напруга установки
 В. - номінальний струм машини

У.у.- номінальний струм установки

НУБІП України

Iраб - номінальний або робочий струм установки.
 K.n.t. - коефіцієнт надійності випуску.

НУБІП України

Іпредкл. - максимальний струм короткого замикання, який автомат може вимкнути без пошкодження контактної системи.

Ік.з - максимальний можливий струм короткого замикання в місці установки автомата.

Вибір автомобіля для першої виїзної лінії.

НУБІП України

Робочий струм лінії

Робота $\sqrt{3} \cdot S_1 = \sqrt{3} \cdot 65,3 = 1,73 \cdot 0,4 \cdot 94,4 = 103,8$ А (3,43)

НУБІП України

де S_1 - загальна потужність першої лінії, $S_1 = 65,3$ кВА з попередніх розрахунків

Робочий струм визнаємо в урахуванням коефіцієнта тепловиділення

Кн.т.Іраб = 1,1 · 94,4 = 103,8 (3,43)

НУБІП України

Для першої лінії живлення приймаємо автомат серії А3710В з $I_{n.a.} = 160$ А.

НУБІП України

$I_{n.r.} = 130$ А і $I_{lim.fail} = 33$ кА

$U_{n.a.} = 440V > U_{n.a.} = 380V$

$I_{n.a.} = 160A > I_{rab} = 94,4A (5,3)$

$I_{lim.off} = 33A > I_{sh.c.} = 0,61kA$

НУБІП України

Максимальний струм короткого замикання береться з попередніх розрахунків.

Всі умови дотримані, а це означає, що машина підібрана правильно.

Вибір машини на другому вихідному рядку. Струм робочої лінії.

НУБІП України

$I_{work} = \sqrt{3} \cdot S_1 = \sqrt{3} \cdot 93,8 = 1,73 \cdot 0,4 \cdot 134,6 = 103,8$ А (3,43)

Номінальний струм нагріву

НУБІП України

Кн.р.Іраб \u003d 1,1 134,6 \u003d 148,3 А (3,44)

Для другої лінії В \u003d 300А В.р. \u003d Приймаємо автомат серії

A3134 на 150А і Илим.

НУБІП України

Вибір машини на другому вихідному рядку

Робочий струм лінії

Irab \u003d 114,1 / 1,73 0,4 \u003d 165,3 А

Приблизний струм тепловиділення.

НУБІП України

Кн.р.Іраб \u003d 1,1 165,3 \u003d 181,8 (3,46)

Для третьої лінії приймаємо автомат серії A3134 В = 300А В.р. = 300 А і

Ilimit okl = 38 А.

НУБІП України

Таблиця 3.8.3-Технічні дані вибраних автоматичних вимикачів.

Тип винищувача	Номінальний струм автоматичного вимикача, А	Номінальний струм. АЛЕ	Обмеження струму замикання при напрузі 380В, А
A3110В	160	130	33
A3134	300	150	38
A3134	300	300	38

НУБІП України

Вибір трансформатора струму.

Підбір трансформатора струму зводиться до порівняння струму в форсованому режимі з струмом в первинному колі. Номінальний первинний

НУБІП України

In1 \u003d Sn.t. / \u003d 3 Un \u003d 350 / 1,73 0,4 \u003d 363,3 А (3,47)

тут, сн.т. - номінальна потужність обраного трансформатора
 Номінальна напруга знизу.
 Струм в ланцюзі в форсованому режимі.

Я працюю. $I_{nom} = 1,3 \cdot 363,3 = 434,7 \text{ A}$ (3,48)

НУБІП України
 Вибираємо трансформатор струму серії ТК-30 з $I_{nom} = 660 \text{ V}$ $I_{nom} = 400 \text{ A}$ п 113 (л-6).

$I_{nom} = 500 \text{ A}$ > Працюю. $I_{nom} = 434,7 \text{ A}$ (3,49)
НУБІП України
 Вибраний трансформатор струму виконує умову початкового струму, тобто ми його остаточно приймаємо.

Вибір фрези.

НУБІП України
 Ножевий вимикач призначений для нечастого ручного вимикання і вимикання електрообладнання до 660В. Вибір ножового вимикача зводиться до порівняння робочого струму електроприладу з номінальним струмом, на який розрахована його контактна система. З попередніх розрахунків $I_{rab} = 363,3 \text{ A}$

НУБІП України
 $I_{rub} = 400 \text{ A} > I_{rab} = 363,3 \text{ A}$ (3,50)
 Рубильник серії ПЗ4 В $I_{nom} = 400 \text{ A}$ с. Приймаємо зі 113 (л-7).

НУБІП України
 Умова виконана, тобто посилання вибрано і правильно.
 Вибір елітного обладнання.
 Варіант високого бічного захисту.

У ланцюзах електропостачання споживачів високовольтні запобіжники використовуються переважно для захисту силових трансформаторів від струмів короткого замикання.
НУБІП України
 Номінальний струм від високої сторони трансформатора.

в.тр. \u003d Sn.tr. / \sqrt{3} Un \u003d 350 / 1,73 10 \u003d 14,4 A (3,51)
НУБІП України
 де Sn.tr - номінальна потужність силового трансформатора

Номінальна напруга на високому боці

Відповідно до номінального струму трансформатора вибираємо плавку

НУБІП України
 вставку, яка забезпечує відстроювання від коливань струму намагнічування
 трансформатора.

Iv \u003d (3 ... 3) В.тр. \u003d 3,5 14,4 \u003d 36 A (3,53)

НУБІП України
 Вибір запобіжника ПК-10/40 з запобіжником 40 A
 Варіант роздільника

Роз'єднувач призначений для розмикання та замикання електричних кіл,

які знаходяться під напругою, але без навантаження, створюючи видимий
 розрив Сепаратор вибирається відповідно до наступних умов.

НУБІП України
 Un.r.\u2265Un.y(3,53)

B.p.\u2265Iраб

НУБІП України
 тут, Un.r - номінальна напруга роз'єднувача
 Un.y - номінальна напруга установки

v.p. - номінальний струм роз'єднувача

Iраб - максимальний робочий струм.

НУБІП України
 З попередніх розрахунків Iраб. = 13,3 A, номінальна напруга з боку
 високого рівня Un.u = 10 кВ

Приймаємо роз'єднувач РЛН-10/300 на B.p.=300A та Un.p.=10 кВ.

Перевірка обраного відповідно до умов сепаратора.

НУБІП України
 Un.r.=10kV > Un.o.=10kV
 In.r.=300A > Iраб=13,3A
 Всі умови дотримані, а це означає, що сепаратор підбраний правильно.

Заносимо дані роздільника в таблицю.

НУБІП України

Таблиця 3.8.4

Тип сепаратора	Номінальний струм сепаратора, А	Амплітуда обмежувача через струм короткого замикання, кА	Вага, кг
РЛН-10/300	300	п'ятнадцять	двадцять

Вибір високих і низьких бічних регуляторів.

Захист елементів електроустановки від перенапруги здійснюється за

допомогою вентильних регуляторів. З високої сторони вибираємо розрядник

перенапруг типу РВО-10, вентильний розрядник малої ваги, максимально допустима напруга $U = 13,7$ кВ, напруга пробою при частоті 50 Гц не менше 36 кВ. З боку 0,4 кВ приймаємо запірний клапан типу РВН-0,5 т. 65 (л.7).

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУВІП України

РОЗРОБКА РЕГУЛЬОВАНОГО ЕЛЕКТРОПРИВОДА ДО ЗАТОРА ГРУБИХ КОРМІВ

РОЗДІЛ 4

4.1 РОЗРОБКА (ВИБІР) СХЕМИ КЕРУВАННЯ

ЕЛЕКТРОПРИВОДОМ УСТАНОВКИ, ОПИС РОБОТИ СХЕМИ

НУВІП України є щитку управління встановлені пристрой керування та захисту

електродвигунів установки. Живлення електричних ланцюгів здійснюється

через автоматичні вимикачі QF1, QF2, QF3, а ланцюгів керування - через вимикач SF4. Перемикач SA1 задає один з режимів роботи приладу: «Авто», «Ручний» або «Мийка»

Для приготування кормових сумішей в автоматичному режимі

перемикач SA1 встановлюють у положення «Автоматичний». При цьому

спрацьовує реле KB2. Після натискання кнопки SB12, яка замикає ланцюг котушки пускового реле KB3, послідовно вмикаються електродвигуни дробарки M5, розвантажувального конвеєра M1, шнека M4, живильного

насоса M2 і водяного насоса M3. Електродвигун розвантажувального

конвеєра запускається із затримкою, необхідною для розгону дробарки M1.

Затримка часу створюється реле часу KT1.

У ручному режимі роботи апарату для приготування кормосумішей

перемикач SA1 встановлено в положення «Ручний». Механізми приладу

вмикаються і вимикаються кнопками SB1 — SB10, дотримуючись необхідної

послідовності пуску за технологічною схемою.

При митті коренеплодів перемикач SA1 встановлюють у положення

«Миття». Перегородкові механізми вмикаються кнопками в такій

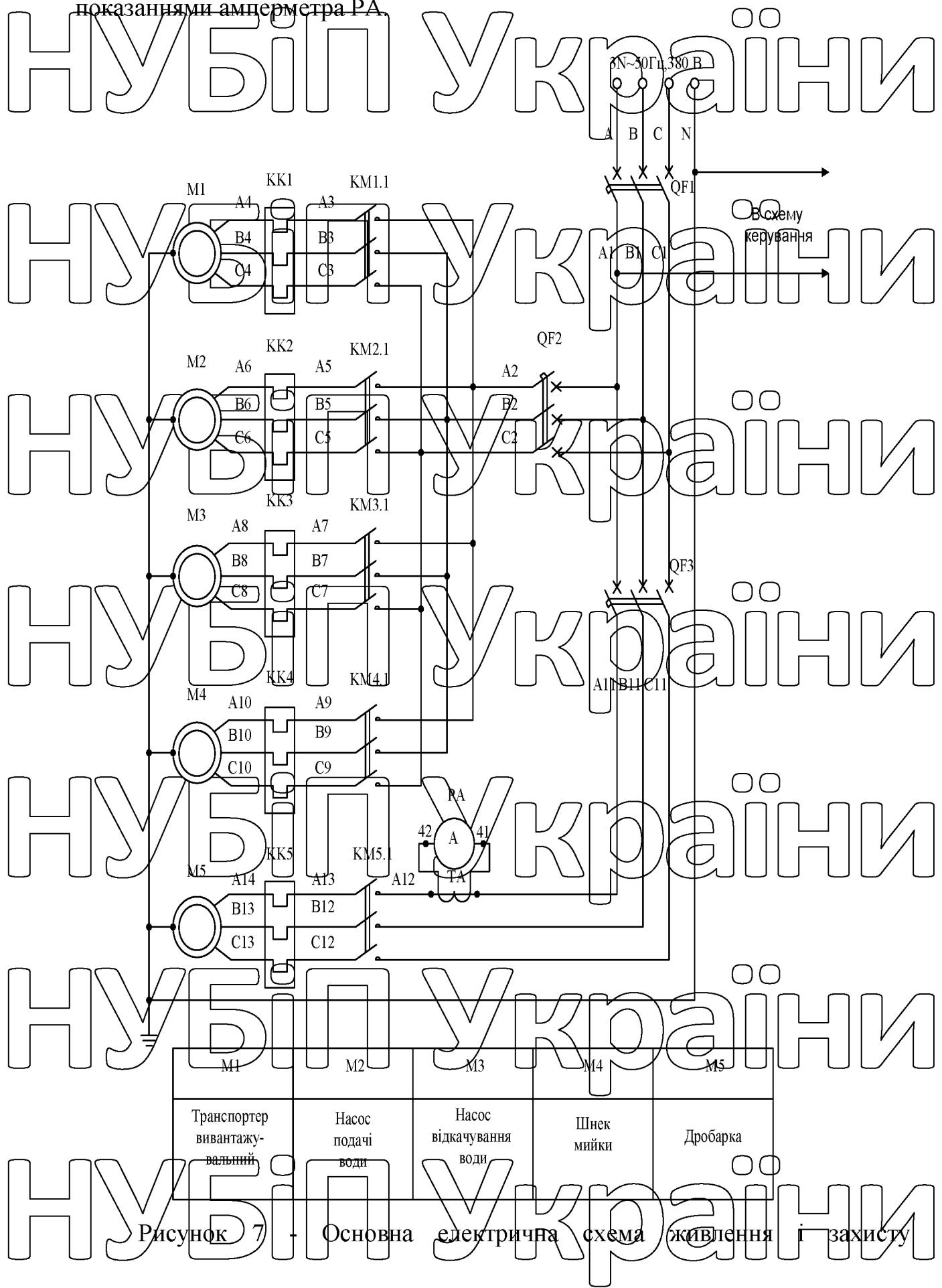
послідовності: привід гвинтової шайби M4, привід живильного насоса M2,

привід водяного насоса M3. Для зупинки механізмів натискайте кнопки

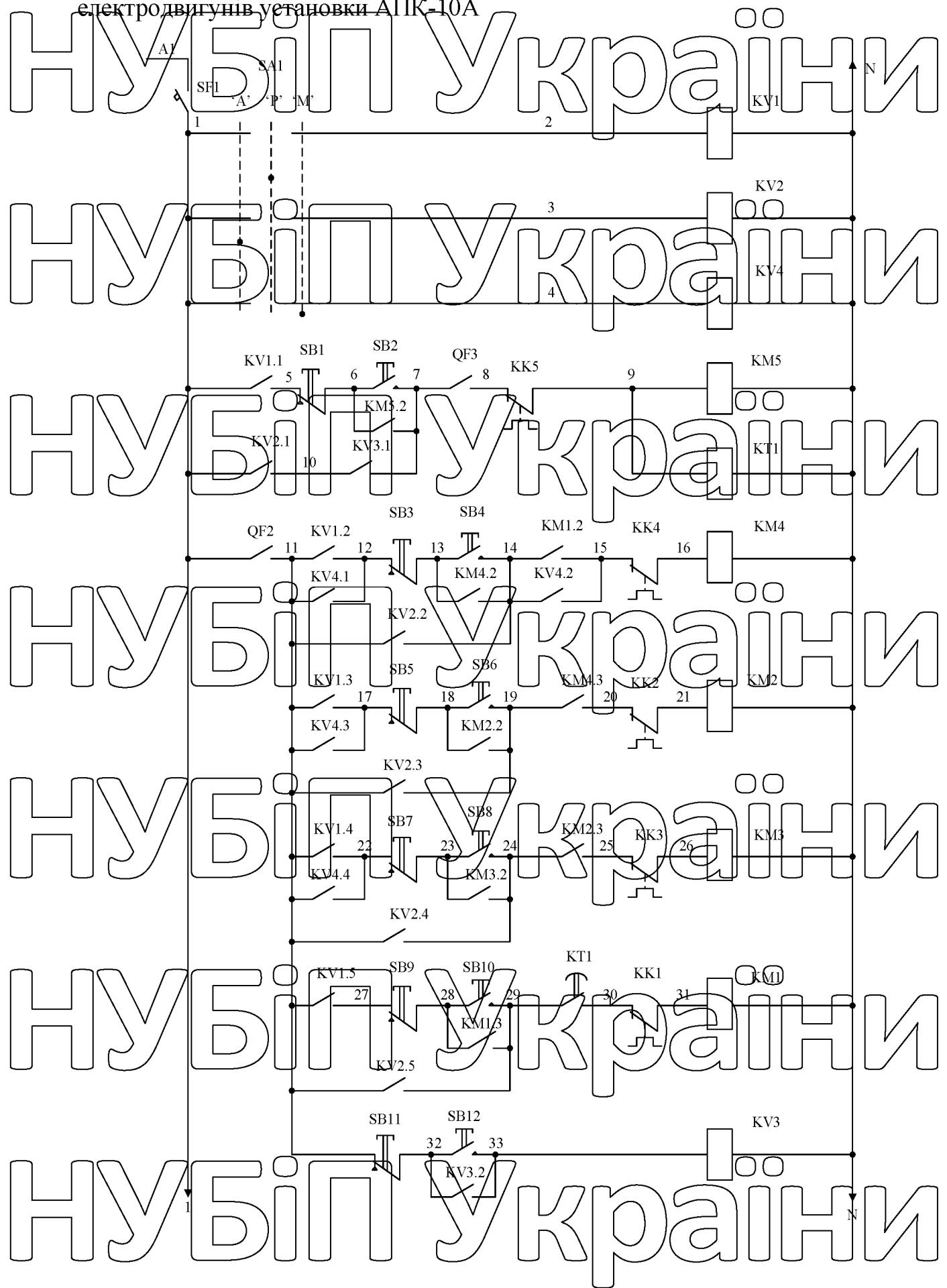
«Стоп» у зворотному порядку.

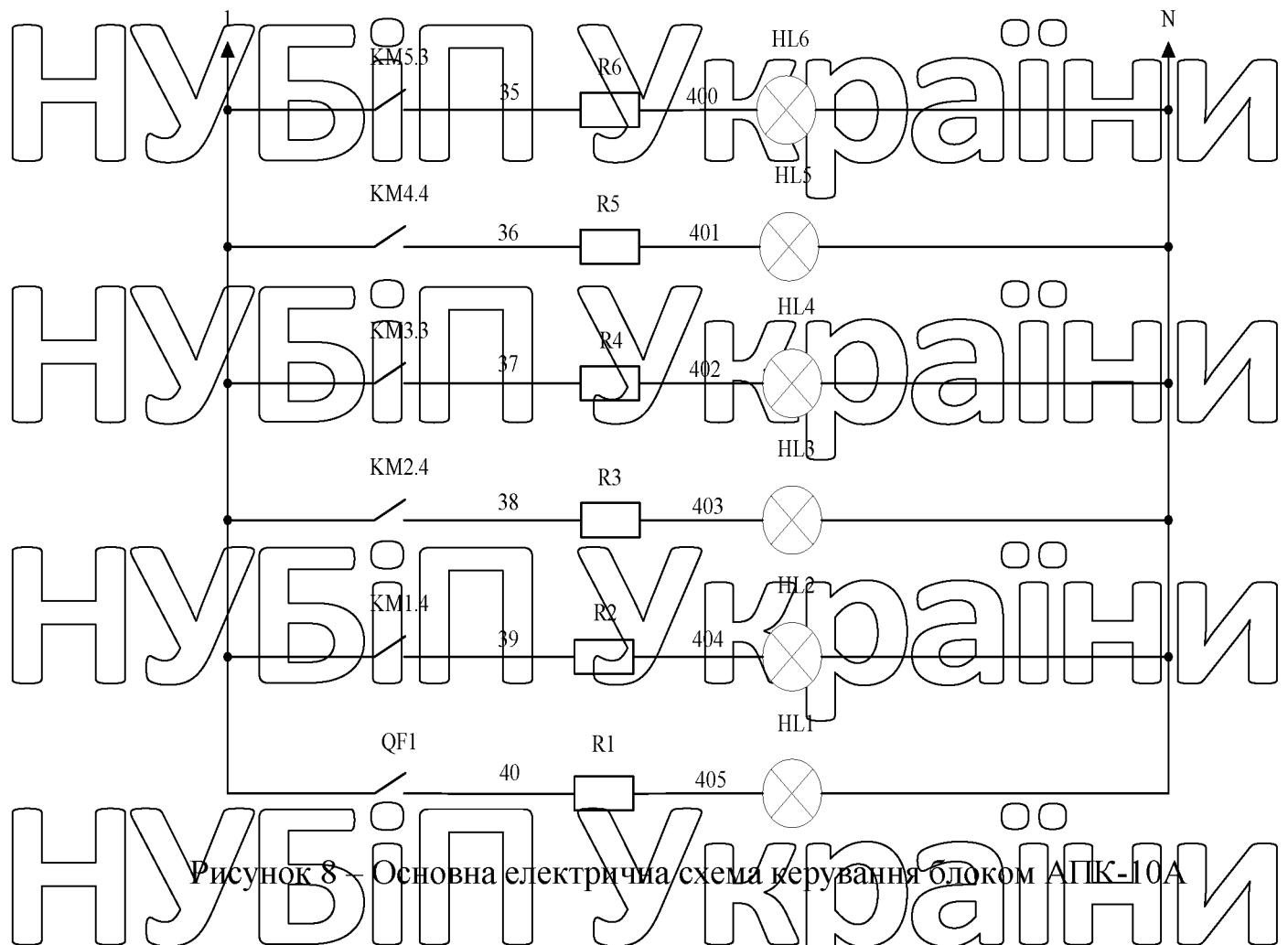
Ступінь завантаження електродвигуна дробарки контролюють за

показаннями амперметра РА

електродвигунів установки АПК-10А

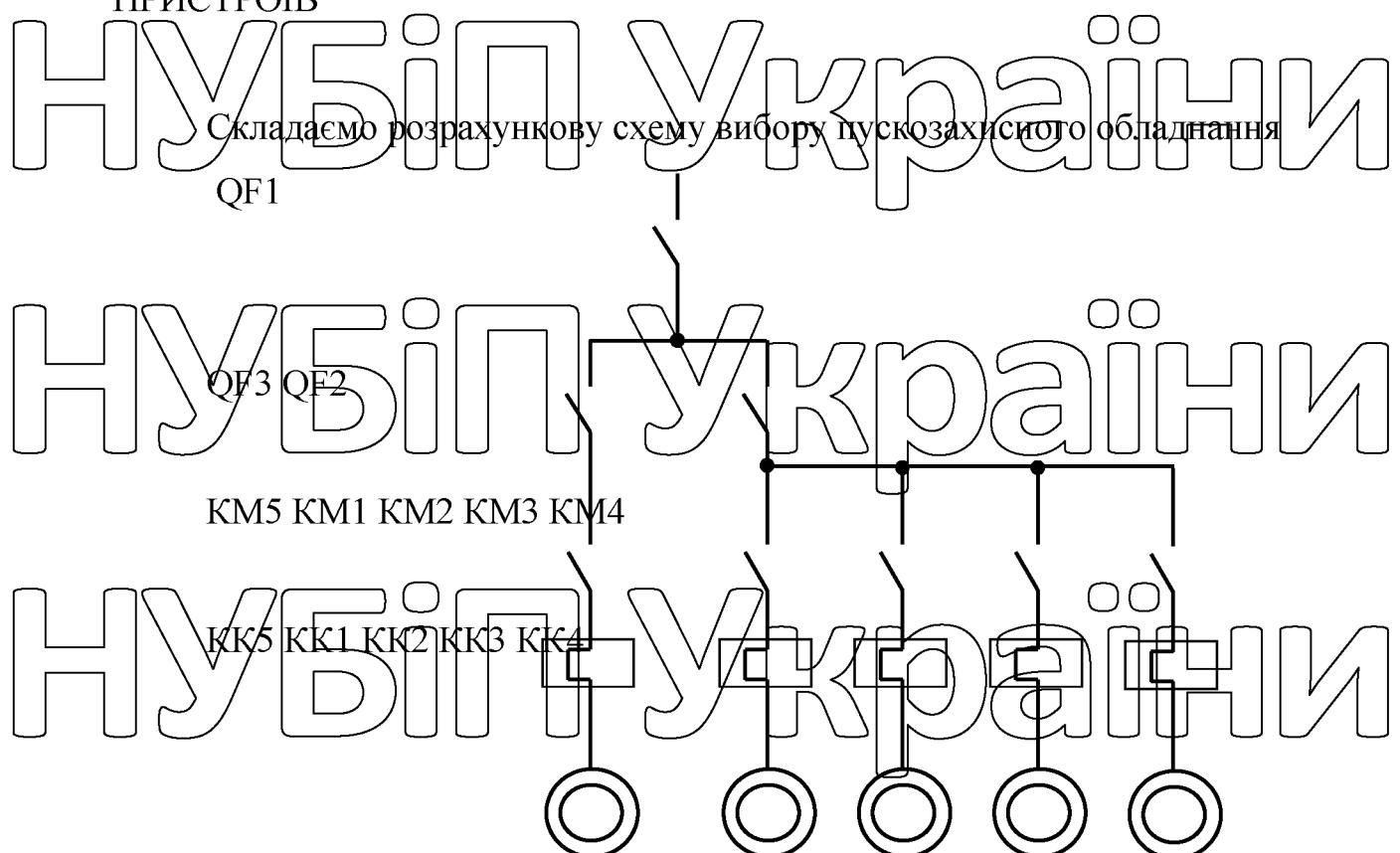

Фігурок 8 – Основна електрична схема керування блоком АПК-10А

ВИБІР ЗАСОБІВ КЕРУВАННЯ ТА ЗАХИСТУ, КОМПЛЕКТНИХ

ПРИСТРОЇВ

НУБІП України

М5 М1 М2 М3 М4
Рисунок 9 - Орієнтовна однолінійна схема вибору пускозахисної апаратури

Таблиця 9.1 - Попередні відомості про вибір ПЗА

Марка двигуна	Rn, кВт	Клін	Що
4AM100S4SU1	3.0	6.7	6.5
4AM100C2U2	4.0	7.9	7.5
4AM90L2U2	3.0	6.1	6.5
МП3-2-31,5-90-КУ3	1.1	2.75	5,0
4AM200L4UPU3	45,0	83,3	6,5

Визначаємо пускові струми електродвигунів:

$$I_{n1} = I_{n1} \cdot k_1 = 6,7 \cdot 6,5 = 43,55 \text{ A. (9.1)}$$

$$I_{p2} = I_{n2} \cdot k_2 = 7,9 \cdot 7,5 = 59,25 \text{ A.}$$

$$I_{p3} = I_{n3} \cdot k_3 = 6,1 \cdot 6,5 = 39,65 \text{ A.}$$

$$I_{p4} = I_{n4} \cdot k_4 = 2,75 \cdot 5,0 = 13,75 \text{ A.}$$

$$I_{p5} = I_{n5} \cdot k_5 = 83,3 \cdot 6,5 = 541,45 \text{ A.}$$

Ми вибираємо електромагнітні пускачі типу ПМЛ за такими умовами:

$$U_{\text{пп}} \geq U_{\text{мер}}; \quad I_{\text{н.р.}} \geq I_{\text{н.д.}}; \quad I_{\text{н.р.}} \geq \frac{I_{\text{п}}}{6}; \quad (9.2)$$

Вибираємо електромагнітний пускач ПМЛ типу КМД-4.
Вибираємо електромагнітні пускачі типу ПМЛ-1200/64 з Вн.п = 10 А.

Перевіряємо вибрані лаунчери:

$$I_{\text{н.п.}} = 10 > \frac{I_{\text{п1}}}{6} = \frac{43,55}{6} = 7,26 \text{ A.} \quad I_{\text{н.п.}} = 10 > \frac{I_{\text{п2}}}{6} = \frac{59,25}{6} = 9,88 \text{ A.}$$

НУБІЙ України

Як видно з розрахунку, умова виконується.

Вибираємо теплове реле типу RTL:

НУБІЙ України

КК1.3: RTL-1012.04 (5,5...8) А з порогами відмови.
 КК2: RTL-1014.04 (7...10) А з порогами відмови.
 КК4: RTL-1008.04 (2,4...4) А з порогами відмови.

Вибираємо електромагнітний пускач ПМЛ-6200.04 типу КМ5 з В.п = 125

НУБІЙ України

Перевіряємо обраний лаунчер:

$I_{\text{н.п}} = 125 > \frac{I_{\text{п}}}{6} = \frac{541,45}{6} = 90,24 \text{ А.}$

НУБІЙ України

Як видно з розрахунку, умова виконується.

КК5: RTL-2063.04 з нетригерними межами (63...86) А.

Вибираємо автоматичний вимикач QF2 за умовами:

У випадках, коли один автоматичний вимикач захищає кілька електродвигунів, його вибирають за такими умовами:

НУБІЙ України

$I_{\text{a.nom}} = \sum I_{\text{dv.nom}}; I_{\text{ue}} = K_{\text{ru}}(\sum I_{\text{dv.nom}} + I_{\text{dv.nom}} \cdot n_{\text{b}} K_{\text{i}}), (9.3)$

де $C_{\text{ru}}=1,25$ - коефіцієнт, що враховує похибку (розкид) уставки за

НУБІЙ України

рахунок струму відключення електромагнітного розчіплювача (приймається згідно технічної характеристики автоматичного вимикача);

$K_{\text{i}} \cdot n_{\text{b}}$ - число пускового струму двигуна з найбільшим пусковим струмом;

НУБІЙ України

$\sum I_{\text{dv.nom}}$ - сума номінальних струмів одночасно працюючих електродвигунів, А;

$I_{\text{dv.nom}} \cdot n_{\text{b}}$ - номінальний струм найпотужнішого двигуна.

Виберіть автоматичне перемикання:
 $\Sigma_{\text{дв.ном}} = (6,7 + 7,9 + 6,1 + 2,75) = 23,45 \text{ A.}$
 Вибираємо автомат типу ВА51-31 з номінальною потужністю 25 А.

Перевіряємо перехід умовно:
 $I_{ue} = 1,25 \cdot (15,55 + 7,9 \cdot 7,5) = 93,5 \text{ A.}$

Каталожне значення струму відключення електромагнітного розчіплювача:

$$I_{ue} = 10I_{nr} = 10 \cdot 25 = 250 \text{ A. (9.4)}$$

комуми бачимо, що умова виконується і автоматичний вимикач не вимикається при запуску електродвигунів.

Поточний достаток параметри несправності термічного розчленення машини:
 $K = \Sigma I_{dv.\text{ном}} / I_{nr} = 23,45 / 25 = 0,938. (9,5)$

Ставимо регулятор в положення 0,938.
 Замовлення: Вимикач автоматичний ВА51-31-341110РЗ0УХЛ3, 380В, 50Гц, 25 А, ступінь захисту затискачів IP20, ТУ 16.641.002-83.

Вибираємо автоматичний перемикач QF1:
 $\Sigma_{\text{дв.ном}} = (83,3 + 6,7 + 7,9 + 6,1 + 2,75) = 106,75 \text{ A.}$
 Вибираємо автомат типу ВА51-33 з номінальною потужністю 125 А.
 Перевіряємо перехід умовно:

$$I_{ue} = 1,25 (23,45 + 83,3 6,5) = 706,125 \text{ A.}$$

Каталожне значення струму відключення електромагнітного розчіплювача:

НУБІП України

НУБІП УКРАЇНИ
 кому ми бачимо, що умова виконується і автоматичний вимикач не
 вимикається
 при запуску електродвигунів.

Поточний достаток параметри несправності термічного розчеплення
 машини:

НУБІП УКРАЇНИ
 $K = \Sigma I_{dv.nom} / I_{nr} = 106,75 / 125 = 0,854.$

НУБІП УКРАЇНИ
 Ставимо регулятор в положення 0,854.
 Замовити: Вимикач автоматичний ВА 51-33-341 МОРЗОУХЛЗ, 380В,
 50 Гц, 125 А, ступінь захисту затискачів IR20, ТУ 16.641.002-83.

Вибираємо автоматичний вимикач QF3 за такими умовами:

НУБІП УКРАЇНИ
 $I_{an.nom} \geq I_{dv.nom} ; I_{ue} \geq K_{ru Yip}, (9.6)$
 де $C_{ru}=1,25$ - коефіцієнт, що враховує похибку (розкид) визначення
 відповідного струму розмикання електромагнітного розчіплювача

НУБІП УКРАЇНИ
 (приймається згідно з технічної характеристики автоматичного вимикача).
 УДВ.НОМ = 83,3 А.
 Вибираємо автомат типу ВА 51-33 з номінальним роз'єднуванням на 100

А.

НУБІП УКРАЇНИ
 Перевіряємо перехід умовно:
 $I_{ue} = 1,25 \cdot 83,3 \cdot 4,5 = 676,8125 \text{ А}$
 Каталожне значення струму відключення електромагнітного
 розчіплювача:

НУБІП УКРАЇНИ
 $I_{ue} = 14I_{nr} \cdot 10 \cdot 100 = 1000 \text{ А}$
 кому бачимо, що умова виконується і автоматичний вимикач не

вимкнеться при запуску електродвигунів.

Поточний достаток параметри несправності термічного розчеплення машини:

$$K = \Sigma I_{dv.nom} / I_{nr} = 83,3 / 100 = 0,833.$$

Встановлюємо регулятор на 0,833.

Вибираємо ступінь захисту автоматичного вимикача ВА51-33-341110РЗ0УХЛ3, 380В, 50Гц, 100А, ІЧ20, затискачі ТУ 16.522.157-83 [2, с.124].

Для підключення щита управління до електрощита з урахуванням умов селективності вибираємо автоматичний вимикач ВА51-33-340010РЗ0УХЛ3, 380В, 50Гц, 160 А, ступінь захисту клем IR20, ТУ 16.641.002-83.

РОЗРОБКА КОНСТРУКЦІЇ ТА СХЕМИ ВНУТРІШНІХ З'ЄДНАНЬ

БЛОКУ КЕРУВАННЯ

Схеми підключення — це конструкторські документи, які описують

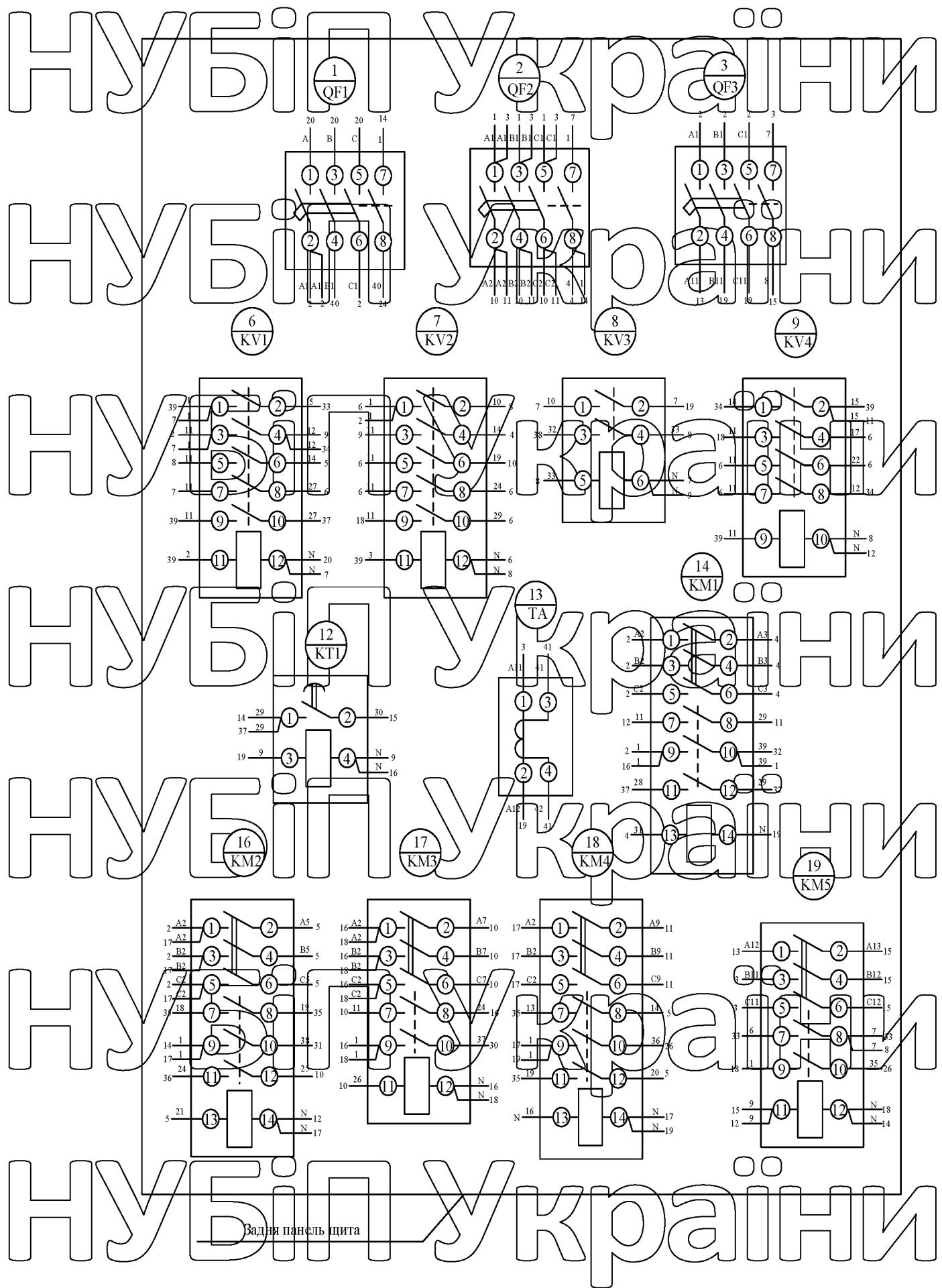
збику компонентів автоматизованого пристрою або продукту, а також

показують проводку, кабелі, джгути або трубопроводи. Схеми пристрій, що встановлюються в щитах або щитах керування, готовують на основі функціонально-технологічних схем автоматизації, основних схем

автоматизації, схем електропостачання, а також загальних видів щитів і щитів.

Схеми підключення використовуються при монтажі та налагодженні засобів автоматизації, а також при експлуатації. Вони використовують три методи для розробки схем з'єднання друкованих плат: графічні, адресні та табличні. У даному проекті використовується адресний метод, який полягає в тому, що між окремими елементами пристрій, встановлених на щитку, не

розмежовуються лінії зв'язку. Ми розміщуємо цифрову або буквено-цифрову адресу цього пристрію чи елемента поруч із точками з'єднання проводів на кожному пристрії чи елементі.

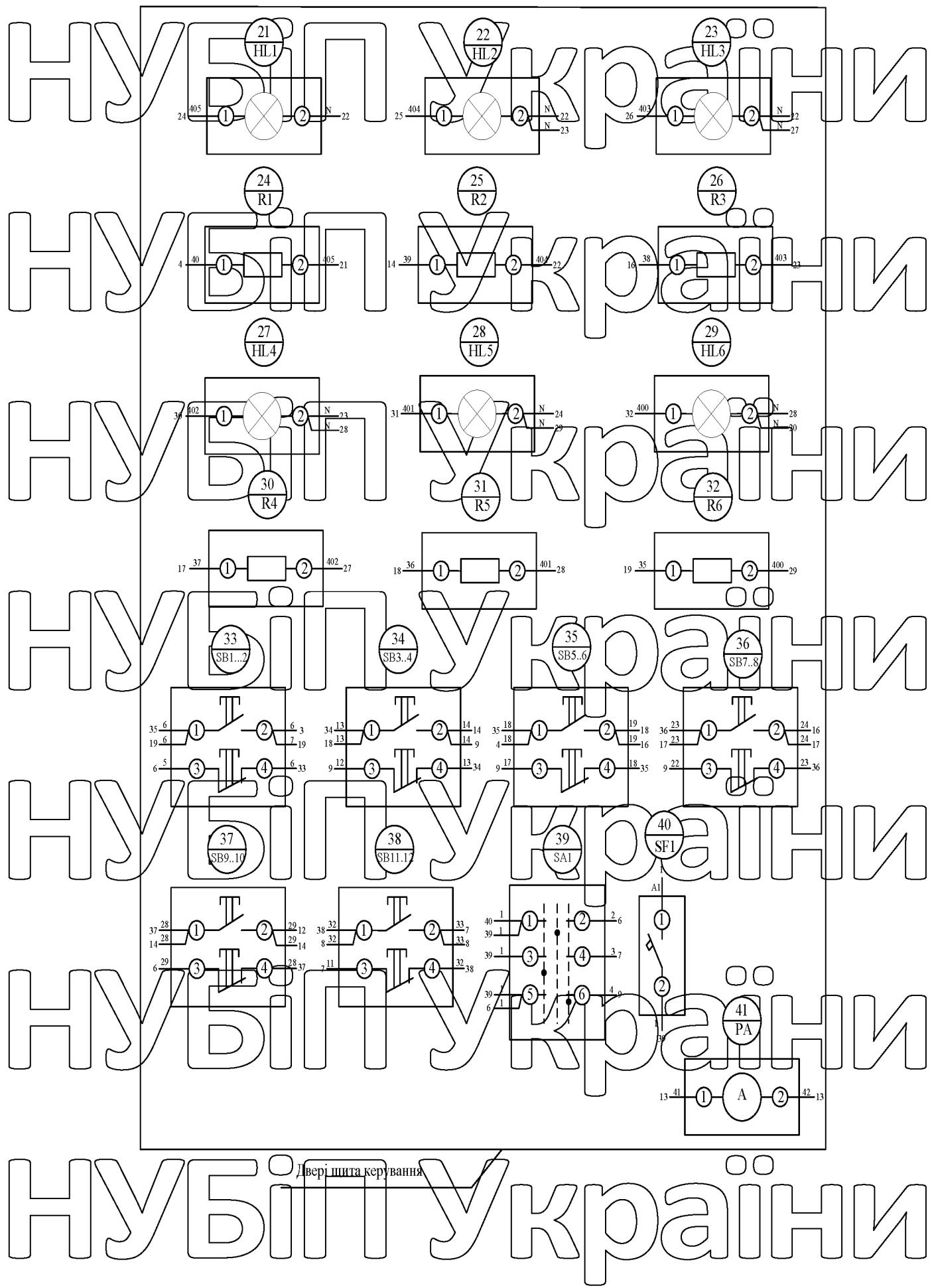

Задня панель щита

Бокова панель щита

НУБІП України

Маркування	назва		Номер	Примітка
KT1	Реле часу		1	Un=220В
ФF3	ВД43, ТУ 16.523.585-80 Автоматичне перемикання			
	BA51-33-341110Р30УХЛ2, ТУ 16.641.002-83	1		Iн.р.=100 A
QF2	Автоматичне перемикання			
	BA51-31-341110Р30УХЛ2, ТУ 16.641.002-83	1		v.p.=25 A
QF1	Автоматичне перемикання			
	BA51-33-341110Р30УХЛ2, ТУ 16.641.002-83	1		Iн.р.=125 A
KM1-4	Електромагнітний пускач		4	B.п.= 10A
	ПМЛ-1200.О4А, ТУ 16.644.001-83			
KM5	Електромагнітний пускач			
	ПМЛ-6200.О2А, ТУ 16.644.001-83	1		V.п.= 125A
CC1,3	Теплове реле			
	РТЛ-1012.О4, ТУ 16.523.549-82	1		Isp=(5,5...8)A
CC2	Теплове реле			
	РТЛ-1014.О4, ТУ 16.523.549-82	1		Isp=(7...10)A
CC4	Теплове реле			
	РТЛ-1008.О4, ТУ 16.523.549-82	1		Isp=(2,4...4)A
CC5	Теплове реле			
	РТЛ-2063.О4, ТУ 16.523.549-82	1		Isp=(63...86)A
	Нрефікс підключення для пускачів РМЛ,			
	ПКЛ, ТУ 16.523.554-78	5		Iн.=8 A
I	Трансформатор струму			
	ТВК-0,4-У2, ТУ 16.717.137-83	1		40/5
KB1-4	Проміжне реле			
	ПЕ-21, ТУ 16.523.593-80	4		Scн = 8 ВА
XТ	Збірка хомутів			
	ЗН-35, ТУ 16.526.462-79	1		35 затискачів
R1,2,3	Струмообмежувальний резистор МЛТ-0,5			
	ГОСТ 6513-75	6		0,51 кОм
HJ1,2,3	світлосигнальна арматура типу АС,			
	ТУ 16.535.930-76	6		
RA	Амперметр Е527	1		0,40 A
	ГОСТ 22261-82			

НУБІП України

12. Перелік відібраного електрообладнання

Маркування	назва		Номер	Примітка
SF	Однополюсний вимикач			
	АЕ1030УХЛ3, ТУ 16.522.021-78	1		IN=10A
SB1,2-11,12	Кнопковий пост			
\$A	ПКЕ142-2УЗ, ТУ 16.642.046-83 Перемикач камери універсальний ПКУ-3, ТУ 16.642.046-86	6	Чн.=6 A Ін.=10 A	
M1	Двигун асинхронний			
	4AM100C4СУ1, ТУ 16.510.827-83	1		Pn=3,0 кВт
M2	Двигун асинхронний			
M3	4AM100С2У2, ТУ 16.510.776-81 Двигун асинхронний	1		Pn.=4,0 кВт
M4	4AM90Л2У2, ТУ 16.510.776-81 Мотор-редуктор			Pn.=3,0 кВт
	МПз-2-31,5-90-КУ3, ТУ 2.056-232-85	1		Pn.=1,1 кВт
M5	Двигун асинхронний			
	4AM200Л4УПУЗ, ТУ 16.510.810-83 Кабель АВВГ - 4 шт×4; ТУ 19.20.06-81	1		Pn.=45 кВт
	Кабель АВВГ - 4 шт×50; ТУ 19.20.06-81	40 м	А доп.=27 A	
-	Труба металева тип 25 ГОСТ 3262-75	40 м		А доп.=110 A

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 5

ОРГАНІЗАЦІЯ МОНТАЖУ, НАЛАГОДЖЕННЯ І ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЕЛЕКТРООБЛАДНАННЯ

5.1. Заходи з організації монтажу і налагодження електрообладнання

НУВЕІП України Електромонтажні роботи проводяться відповідно до вимог нормативних документів. Монтажні роботи в комбіковому цеху ВАТ «Фепма ВРЖ» проводяться поетапно, включаючи організацію бригад для складання окремих одиниць обладнання.

- На підготовчому етапі:
1. Вивчення та контроль технічної документації.
  2. Перевірка готовності та приймання обладнання до монтажу.
  3. Виготовлення нестандартних вузлів і деталей.
  4. Перевірте комплектність обладнання перед його встановленням.

На головній сцені:

1. Виставлення оцінок робіт.
2. Розташування обладнання.
3. Монтаж обладнання.

4. Випробування обладнання.

5. Видача документів приймання та погодження.

Пусконалагоджувальні роботи поділяються на етапи: підготовчий, пусконалагоджувальний і завершальний.

- Підготовчий етап включає:
1. Знайомство з технічною документацією на електрообладнання та технологією виробництва.
  2. Технічний контроль обладнання та окремих частин, виявлення відхилень від технічних умов, помилок виготовлення та монтажу.
  3. Підбір виконавців та забезпечення їх усіма необхідними механізмами, допоміжним обладнанням, пристроями та інструментом.

4. Перевірити усунення несправностей, виявiti їх в обладнанні, перевірити змашення.

5. Перевірити наявність сировинних та енергетичних ресурсів.

У пусконалагоджувальний період проводяться наступні роботи:

1. Контрольна перевірка в режимі холостого ходу з налаштуванням окремих

вузлів на необхідні режими та норми.

2. Випробування обладнання під навантаженням з перевіркою всіх настроюваних параметрів.

3. Регламентація методів роботи за кількісними та якісними показниками, в

тому числі електричної частини та автоматики, що входять до технічної лінії.

4. Провести контрольні випробування електрообладнання в робочих режимах.

5. Навчання оперативного персоналу замовника правилам експлуатації електрообладнання протягом усього періоду навчання.

На завершальному етапі:

1. Розробка рекомендацій щодо забезпечення безперебійної роботи обладнання та досягнення оптимальних режимів роботи.

2. Розробка рекомендацій з техніки безпеки та виробничої санітарії.

3. Складання технічного звіту про пусконалагоджувальні роботи.

Дозвіл на введення в експлуатацію встановлених електроустановок, у тому числі електрообладнання виробничих приміщень, видає державна приймальна комісія. Порядок введення в експлуатацію електроустановок визначається

відповідними нормативними документами.

5.3 Планування технічних робіт і поточного ремонту енергетичного обладнання

Планування технічного обслуговування і ремонту енергетичного обладнання здійснюється виходячи з нормативних значень кратності і трудомісткості цих робіт з урахуванням умов експлуатації, що склалися в господарстві.

Місяць може використовуватися як інтервал часу для річного графіка ТО, а декада (10 днів) – для квартального графіка ТО. Також доцільно встановити графіки технічного обслуговування та ремонту енергетичного обладнання на окремих виробничих об’єктах, розташованих у господарстві.

Графік технічного обслуговування та обслуговування на складі кормів для

худоби представлений в таблиці 5.3.

5.4/Організація обліку та раціонального використання електричної енергії

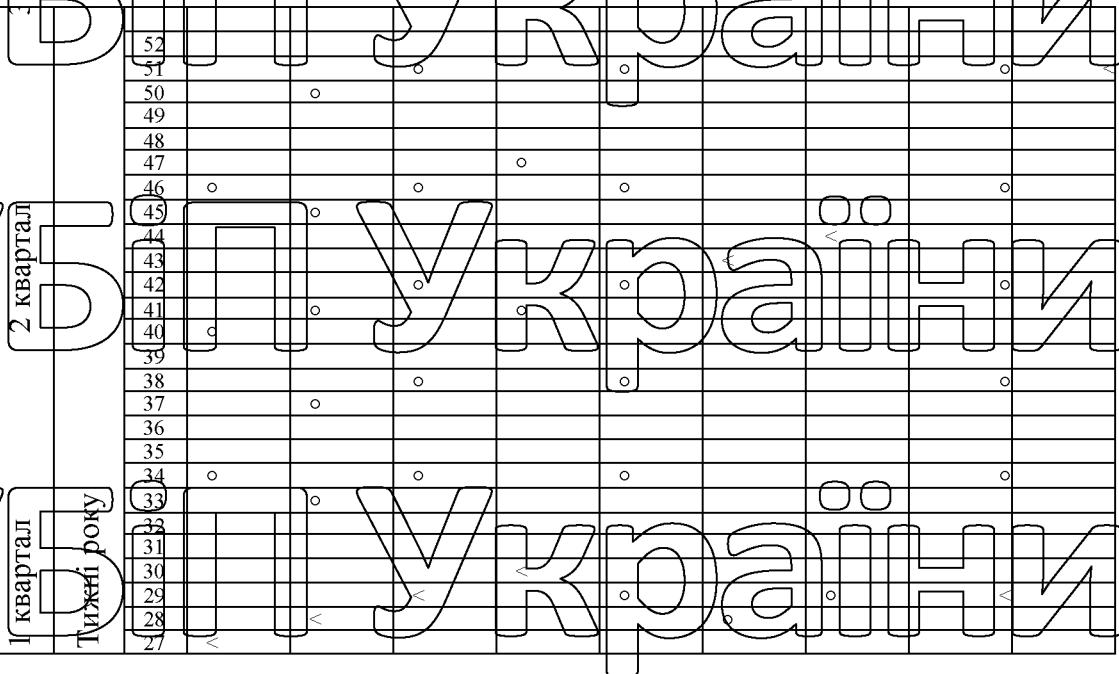
Облік електричної енергії, отриманої від енергопостачальної організації,

дозволяє раціонально її використовувати, аналізувати споживання енергії, ступінь економічної ефективності електрифікації, причини перевищення витрат електроенергії, а також шукати шляхи її економії.

у сільськогосподарському виробництві облік електроенергії дозволяє забезпечити: визначення обсягу електроенергії, що використовується для розрахунків з електропостачальною організацією та визначення вартості

Найважливішими заходами, що забезпечують раціональне використання електроенергії в сільському господарстві, є технічні, організаційні та фінансові.

Таблиця 5.3

Д Технічні заходи включають:

- Зменшення втрат електроенергії в мережах і трансформаторах;
- автоматизація виробничих процесів;

- правильне використання електроосвітлювального обладнання;

- Зменшення втрат електроенергії через поганий технічний стан робочих машин.

Організаційна діяльність передбачає нормування енерговитрат на виробничу одиницю або площа та удосконалення систем обліку електроенергії.

До заходів економічного характеру належать удосконалення методики

визначення рівня споживання електроенергії; матеріальне стимулювання економічного використання електроенергії.

Активний вимір енергії на фідері здійснюється трифазним лічильником СА4У, який відключається через трансформатор струму ТК-40 на НЧ підстанції ЗГН-160.

Одним із заходів зменшення втрат енергії є компенсація реактивної потужності, яка забезпечується використанням спеціальних конденсаторних

батарей.

Пригомі втрати потужності в електродвигуві залежать від навантаження, тобто необхідно обмежити роботу двигуна на холостому ходу. Якщо

електродвигун навантажений менше 45% від номінальної потужності, його необхідно замінити.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУВІП України

РОЗДІЛ 6

ЗАХОДИ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ НА ОБ'ЄКТИ ТА ВИБІР ЗАХИСНИХ ЗАСОБІВ

Передмова

Основним завданням провідних інженерно-технічних працівників і

спеціалістів сільського господарства в галузі охорони праці є неухильне виконання правил охорони праці та виробничої санітарії в сільськогосподарському виробництві.

У цьому розділі проводиться аналіз умов праці, заходи індивідуального захисту обслуговуючого персоналу від ураження електричним струмом, інші заходи щодо усунення небезпечних і шкідливих факторів, розраховуються заземлювальні пристрої, а також заходи щодо забезпечення пожежної та блискавозахисту.. захисту.

6.1 Аналіз умов праці на підприємстві та визначення категорій виробництва,

приміщень і класів виробничих зон

Відгодівельний комплекс Boskapsgården розташований у районі з помірним кліматом. Середня тривалість блискавки становить 60 годин на рік. Кормова зона включає приміщення і споруди, що забезпечують нормальну роботу обслуговуючого персоналу. Всі дороги, під'їзи та території асфальтовані.

На фермі встановлено централізовану замкнуту систему водовідведення. Територія, на якій розташований відгодівельний пункт тваринницької ферми, огорожена, засіяна газоном і висаджена плодовими деревами.

На кожному робочому місці є індивідуальні аптечки та інструкції з умов праці. Весь обслуговуючий персонал кормового заводу регулярно проходить інструктаж з умов праці. Кошти виділяються на забезпечення охорони праці.

У таблиці 6.1 наведені категорії виробництва, приміщення та класи

виробничих зон.

У виробничих приміщеннях між приготування кормів тваринницької ферми вологість. У виробничих приміщеннях повітря газоподібне і містить

велику кількість пилу. Є природне освітлення. Робота технічного та електрообладнання створює шум, що перевищує норму. В аварійному режимі роботи електроприймачів люди можуть отримати ураження електричним струмом, а також існує небезпека травмування при дотику до обертових або рухомих частин. Забороняється використовувати машини та механізми з частинами, що обертаються, без захисних огорож або без дотримання спеціальних заходів безпеки. У більшості машин і механізмів використовуються пристрої, що запобігають роботі обслуговуючого персоналу при обертальному або поступальному русі машин. Змішувач С-12 має кінцеві вимикачі на вантажних дверях, щоб запобігти вмиканню змішувача при відкритих дверях, коли в дверях знаходиться співробітник. Шкідливі та небезпечні фактори в складі кормів наведені в таблиці 6.1.

6.3 Розрахунок засобів індивідуального захисту

Одним із способів забезпечення охорони праці на робочих місцях у відгодівельному дворі тваринницької ферми є використання засобів індивідуального захисту, які застосовуються в електроустановках згідно з «Нормами оснащення засобами захисту», які вказані в додатку Б.П. 1 «Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів» та «Правил безпеки при експлуатації електроустановок споживачів». Результати розрахунків наведені в таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Шкідливі і небезпечні виробничі фактори кормоцеху

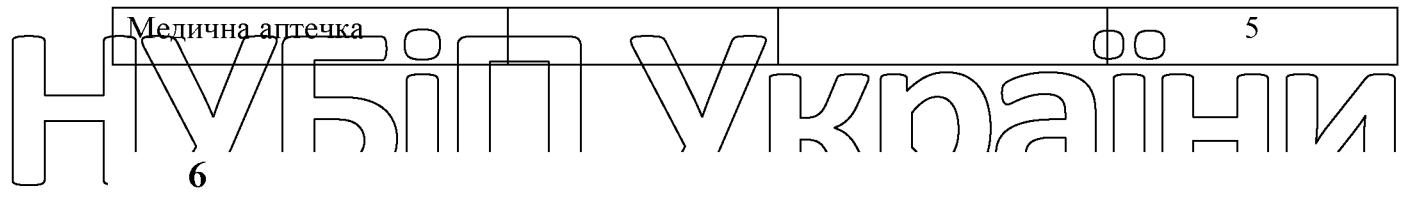
Робочі місця, технологічні лінії, приміщення та ділянки приміщень	Небезпечні та шкідливі фактори за ГОСТ 12.0.003-74						
	Запиленість	Загазованість	Фізичні	Хімічні	Біологічні	Психофізіологічні	
Приміщення для переробки грубих і соковмістих кормів	+ +	+ +	Шум Інші	Інші	Мікро організми	Інші	Фізичні перевантаження Нервово-психологічні

Відділення для приготування кормів	+	+	+	Рухомі частини	+	+	+	+	+	+
Відділення для прийому вихідних продуктів	+	+	+	Рухомі частини	+	+	+	+	+	+
Кімната для обслуговуючого персоналу	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-
Електрошитова	-	-	+	напруга	-	-	-	-	-	+
Санвузол	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Коридор	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Тамбур	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Душова			+							+

Необхідна кількість спецодягу, спецвзуття та інших засобів захисту визначається відповідно до "Норм безкоштовної видачі сицодягу, спецвзуття та запобіжник пристосувань" (табл. 6.3).

Таблиця 6.3

Індивідуальні засоби захисту				
Найменування засобу захисту	Марка, тип	ГОСТ, ОСТ, ту	Погрібна к-сть інт. пар	
Показник напруги	ИН-92	ТУ25-94-1129-78	2	
Комплект інструменту з зользованими рукоятками		ГОСТ 1115-79	2	
Ключі зольючі	К-1000	ТУ34-1632-75	2	
Ключі електровимірювальні	Д-91	ТУ25-94-956-76		
Рукавички діелектричні		ТУ38-105.977-76	12	
Заземлення переносне		ТУ34-3816-74	2	
Килимок діелектричний		ГОСТ 4997-75	12	
Окуляри захисні	033-9	ГОСТ 12.4.003-74	2	
Пояс запобіжний монтерський		ГОСТ 14185-77	2	
Універсальні когти		ГОСТ 14331-77	2	
Галоши діелектричні		ГОСТ 13385-78	2	
Плахети і знаки безпеки		ГОСТ 12.4026-76	40	

нубіп України

нубіп України

нубіп України

нубіп України

нубіп України

нубіп України

РОЗДІЛ 7

ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОГО ДОЗУВАННЯ ГРУБИХ КОРМІВ

Порівняння інвестиційних проектів і вибір кращого з них рекомендується

здійснювати з використанням таких показників:

чистий дисконтовий прибуток (ЧДП) або інтегральний ефект;

індекс прибутковості (ІП);

внутрішня норма прибутковості (ВНП);

термін окупності.

Величину ЧДП при постійній нормі дисконту (K) визначають за формулою:

$$\text{ЧДП} = \sum_{t=0}^T (R_t - Z_t) \cdot \frac{1}{(1+E)^t} - K, \quad (7.1)$$

де R_t – результати, які досягаються на кроці t ;

Z_t – витрати, які здійснюються на кроці t (без капітальних вкладень);

T – тривалість розрахункового періоду;

E – постійна норма дисконту;

K – капітальні вкладення.

Результати, які досягаються у будь який період R_t , визначаються вартістю

додатково отриманої яловичини R_e .

Капітальні вкладення у даному випадку будуть тільки на першому етапі експлуатації:

$$K = B_{ek}, \quad (7.2)$$

де B_{ek} – вартість регульованого електропривода бункера-дозатора.

Норма дисконту приймається постійною і рівною $E = 0,17$.

Застосування автоматичного дозування грубих кормів забезпечує підвищення продуктивності худоби, на 30 % питому витрату електроенергії та

витрату корму. Витрати при ручному дозуванні кормів становлять для ферми

ВРХ на 800 голів 5,04 млн. грн, а при автоматичному дозуванні грубих кормів –

5,02 млн. грн.

Капітальні вкладення становлять 15,2 тис. грн..

Тоді ЧДП становитиме:

$$\text{ЧДП} = \frac{5,04 - 5,01}{1 + 0,17} = 0,0152 = 0,01044 \text{ млн. грн.}$$

Індекс прибутковості, який є відношенням суми приведених ефектів до

величини капітальних вкладень, розраховується за формулою:

$$III = \frac{1}{K} \cdot \sum_{t=0}^T (R_t - Z_t) \cdot \frac{1}{(1+E)^t} \quad (7.3)$$

Індекс прибутковості тісно пов'язаний з ЧДП, якщо ЧДП позитивний, то III більший за одиницю і навпаки. Якщо III більший за одиницю, проект

ефективний, якщо III менший за одиницю – неефективний.

Індекс прибутковості

$$III = \frac{5,04 - 5,01}{0,0152} \cdot \frac{1}{1 + 0,17} = 1,69.$$

Внутрішня норма прибутковості E_{BH} (ВНП) є нормою дисконту, при якій

величина приведених ефектів дорівнює приведеним капітальним вкладенням. E_{BH} визначається при розв'язанні рівняння:

$$BHP = \sum_{t=0}^T \frac{R_t - Z_t}{(1 + E_{BH})^t}.$$

Коли ВНП дорівнює або більше потрібної інвестору норми прибутку на

капітал, інвестиції у даний інвестиційний проект винагороджуються. В іншому разі вони недоцільні.

$$BHP = \frac{5,04 - 5,01}{1 + 0,17} = 25,6 \text{ грн/рік.}$$

Термін окупності – мінімальний часовий інтервал (від початку здійснення проекту), за межами якого інтегральний ефект стає і в подальшому залишається невід'ємним.

Внутрішня норма прибутковості складає 25,6 тис. грн./рік, а термін окупності системи автоматичного дозування грубих кормів – 1,5 року.

ВИСНОВКИ

І Проведено аналіз господарської діяльності та стану електрифікації виробничих процесів на МПП «Лука» Малинського району Житомирської області.

2. Обґрунтовано технічне оснащення приміщення комбікормосховища на

станції відгодівлі великої рогатої худоби, яке забезпечує механізацію найважливіших технічних процесів у комбікормосховищі.

3. Розумна система електричного обладнання для розведення великої

рогатої худоби та вибране електричне обладнання.

4. Розроблено витратомір корму. Дослідження витратоміра показали, що похибка вимірювання витрати грубих кормів у безперервному потоці не перевищує 5% в діапазоні витрат корму в діапазоні 0,15 – 2,5 кг с⁻¹ для соломи,

1,5 – 12,0 кг · с⁻¹. -1 на силос

5. Стабілізація дозування грубих кормів досягається з коефіцієнтом варіації

11 %, а відхилення математичного сподівання від заданого значення витрати корму не перевищує 3 %, що свідчить про високу якість дозування. При цьому знижується питома витрата електроенергії по соломі на 30,5 %, по силосу — на 27,5 %.

6. Розглянуто питання електропостачання комбінованого фермеру, визначено потужність підстанції та проведено розрахунок мережі 0,38 кВ.

7. Розроблено заходи з монтажу, налагодження та експлуатації електрообладнання, визначено чисельність електрообслуговуючого персоналу, встановлено графіки технічного обслуговування та поточного ремонту електрообладнання. Розглянуто питання безпеки праці та пожежної безпеки у відгодівельному цеху тваринницької ферми.

8. Використання системи автоматичного дозування грубих кормів дає дисконтований чистий прибуток 10440 грн., показник рентабельності 1,7, термін

окупності 1,5 року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРИ

1) Дипломне проектування енергетичних та електротехнічних систем в агропромисловому комплексі : навч посібник для студентів ВНЗ / Іноземцев Г.Б., Казирський В.В., Лут М.Т., Радзько І.П., Синявський О.Ю. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К., 2014. – 525 с.

2) Правила улаштування електроустановок (ПУЕ – 2017)

3) ДНАОП 0,00. 1.32 01. Правила улаштування електроустановок. Електрообладнання спеціальних електроустановок. – К.: ТП «Фірма Грандна», 2001. – 117 с.

4) ДБН В.2.5. – 23 2003. Інженерне обладнання будівель і споруд. Проектування електрообладнання цивільних об'єктів. Державний комітет України з будівництва та архітектури. – К.: 2004. – 128 с.

5. Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів. Затверджено наказом Міністерства палива та енергетики України № 258 від 25.07.2006.

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України за № 1143/13017 від 25.10.2006.

6) Правила технічної експлуатації тепловикористовуючих установок і теплових мереж / Держенергонагляд України.: -К.: «Дигонт», 1995.- 81 с.

7. Правила користування електричною енергією. Затверджено постановою

НКРЕКП України від 31.07.96 р. № 28 в редакції постанови НКРЕКП України від 17.10.2005 р. № 910. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 листопада 2005 р. за № 1399/11679

8. Правила користування електричною енергією для населення. – К.: ДУ «НТУКЦ» ОЕЕ, 2002. – 34

9) Правила користування тепловою енергією. Затверджено наказом Міненерго України та Держбуду України від 28.10.99 N 307/262. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 листопада 1999 р. за N 825/4118.

10. Закон України «Про енергетику». В редакції від 01.07.2010 р. N 2388-VI

11) Закон України «Про енергозбереження». (Відомість Верховної Ради України (ВВР), 2006 р., № 15, ст. 126)

12. Закон України від 20 лютого 2003 р. № 555-IV «Про альтернативні джерела енергії»

13. ДНАОП 0.00.1.21. – 98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. / Держнаглядохоронпраці України.. К.: Аснова, 1998. – 380 с.

14. ССБП ДСТУ 2293-93. "Система стандартів охорони праці. Терміни та визначення"

15. ДСТУ 2272-93 Пожежна безпека. Терміни та визначення.

16. Основи електроприводу: Підручник / Ю. М. Лауріненко, , П. Г. Савченко, О. Ю. Синявський та ін.; За редакцією Ю. М. Лауріненка. – К. : Видавництво «Лібра-К», 2015. – 504 с.

17. Червінський Л. С., Сторожук Л. О. Електричне освітлення та випромінювання. Посіб. – К.: Видання ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2011. – 214 с.

18. Кігель, А. Г. Приведення техніко-економічних показників електричних мереж до розрахункових умов / А. Г. Кігель // Науковий вісник Національного гірничого університету. - 2014. - № 5. - С. 63-69. (Сорус)

19. Казирський В.В. Електропостачання агропромислового комплексу: доп./ В.В.Казирський, В.В.Каплун, С.М.Волошин. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 448 с.

20. Лут М.Т., Мірошник О.В., Трунова І.М. Основи технічної експлуатації сільськогосподарського енергетичного обладнання.: Підручник для студентів вузів. – Харків : Факт, 2008. – 438 с.

21. Лут М.Т., Радзько І.П., Тракай В.Г., Чміль А.І. Охорона праці в сільських електроустановках: навчальний посібник для студентів ВНЗ / Лут М.Ц., Радзько І.П., Тракай В.Г., Чміль А.І. – К.: Видавництво «Аграр Медіа Груп», 2012 р. – 430 с.

22. Довідник сільського електрика / За ред. В.С. Алейника – К.: Урожай, 1982 – 296 с.

23. Механізація виробництва продукції тваринництва. Під редакцією І.І.Ревенка,

1994

24. Електропривод сільськогосподарських машин, агрегатів і потокових ліній: Підручник / С.Л. Жулай, Б.В. Зайцев, Ю.М. Ляуриненко та ін. Під ред. Ю.Л. Жулай. К.: Вища освіта, 2001.

25. Рамата А. Вентиляція такелажників у твердому та вологому кліматі / А. Рамата // 7th International Solid Climate HVAS Conference; Салгарі; Санада; 12-14

листопада 2012 р. Р. 176-183 (Сорус)

26. Електропривод і автоматика: навчальний посібник [Синявський О.Ю., Савчанка П.І., Савчанка В.В. тощо]; під ред. О.Ю. Синявський – К.: Аграр Медіа Груп, 2015. – 604 с.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України